

FLYING DUTCHMAN

Magazine exclusief voor Flying Blue-deelnemers Winter 2019

OP ONTDEKKING IN TANZANIA

Van zebra's tot zandstranden

CHARMANT GENUA

Slenteren door de middeleeuwen

FRANCINE HOUBEN

Grande dame van de architectuur

SCHOT IN DE ROOS

Een roadtrip door de Highlands

Goodbye roaring engines
Polestar2

polestar.com

Cartier

3X
BLAUW IN
HET KORT

Op 7 oktober jl. (de
honderdste verjaardag van
KLM) is het honderdste
KLM-huisje onthuld. U krijgt het
aangeboden in de World
Business Class op
intercontinentale KLM-vluchten.
klm100.com/nl/huisjes

Vliegen met kinderen:
heel gezellig, maar soms ook
een uitdaging. KLM doet er
alles aan om het reizen met
jonge passagiers, van
het begin tot het eind, zo
comfortabel mogelijk te maken.
reizen-met-kinderen.klm.com

Restaurant Blue in de KLM
Non-Schengen Crown Lounge
is genomineerd voor de
Entree Awards in de categorie
Best Hospitality Concept.
lounge.klm.com

Winterklaar

Op 7 oktober jl. vierden we uitgebreid de
honderdste verjaardag van KLM. Wat was het
een feest! Vanuit alle hoeken van de wereld
hebben we felicitaties ontvangen. Van u, onze
klanten, en van onze partners en leveranciers.
Dank daarvoor. Fijn om te merken hoeveel
mensen KLM een warm hart toedragen.
Het was ons doel om zoveel mogelijk mensen
deel te laten nemen in de feestvreugde. Of het nu
was tijdens het KLM Open, met de verjaardags-
campagne Deal van de Eeuw of met de speciale
jubileumeditie van Flying Dutchman, waarin
KLM 100 jaar centraal stond en u mooie prijzen
kon winnen. Ik hoop dat u, net als ik, heeft
genoten van de verhalen. En misschien was u
wel een van de prijswinnaars van onze winactie.
In dat geval proficiat!

Inmiddels is de confetti neergedaald en zijn we
weer 'back to normal'. Voor u ligt de wintereditie
van Flying Dutchman. Wij laten ons niet van de
wijs brengen door de winterblues. De kleur blauw
staat dan misschien voor kou en winter, maar bij
KLM staat die kleur voor lucht en verre horizons.
Voor warmte en verbondenheid met onze
passagiers, die we graag kennis willen laten
maken met de wereld.

In dit nummer brengen we u daarom naar
Curaçao. Deze bestemming is in dit magazine al
vaker in het zonnetje gezet, maar ditmaal laten
we ons licht schijnen op Willemstad. Een stad die
mij positief heeft verrast. Op zoek naar iets meer
avontuur? Dan is een safari in het Serengeti-park
in Tanzania misschien wel iets voor u. Of wat
dacht u van een indrukwekkende roadtrip door
het noorden van Schotland? Zoals journaliste
Iris van den Broek schrijft: het is één grote show
van Moeder Natuur.
Dus laat die winterblues maar komen, KLM is er
in ieder geval klaar voor.

Veel leesplezier!

Harm Kreulen
Directeur KLM Nederland

Harm Kreulen,
Directeur KLM Nederland

Coverstory

Besneeuwde bergen,
dichte bossen, eindeloze
vlaktes en zandstranden:
Tanzania is een divers
land. Flying Dutchman
ging op safari in
het Serengeti-park dat
meer dan 30.000
vierkante kilometer
beslaat, spotte wilde
dieren en eindigde op de
paradijselijke en relaxte
stranden van het
exotische eiland
Zanzibar. Een groot
avontuur.

Beeld: Ester Gebuis (portret Harm Kreulen), Adobe Stock (cover)

Bugaboo Ant
De kleinste alleskunner voor op reis
Handbagage Formaat – Super Licht – Ultiem Rijcomfort

In dit nummer

CHECK-IN

Van expo's en festivals tot musea en hotels. De mooiste reisinspiratie voor uit én thuis.

CITY GUIDE

Genua
Ontdek een van de best bewaarde historische centra van Europa.

Willemstad
De hippe hoofdstad van Curaçao heeft een rijke geschiedenis.

VLIEGENDE HOLLANDER

Francine Houben
Sterarchitecte Francine Houben wil niet steeds hetzelfde kunstje doen.

IN THE PICTURE

Food
Moderne Mexicaanse gerechtjes in New York.

Natuur
Op avontuur in de Franse Alpen.

Sport
Fit worden op grote hoogte in Hongkong.

Architectuur
De roestvrijstalen Concert Hall in LA is een pronkstuk.

Flying Dutchman online bekijken?
Ga naar klm.nl/flyingblue/flyingdutchman

REISVERHAAL

Tanzania
Ga mee op safari in het uitgestrekte Serengeti-park en sluit uw reis relaxed af op het paradijselijke eiland Zanzibar.

Schotland
Prachtige Hooglanden, kristalheldere meren en parelwitte stranden: de North Coast 500 is een van 's werelds mooiste roadtrips.

KLM FOR YOU

Nieuws

Shop

Flying Blue

Trouw aan blauw

Fly Responsibly

Partners

Behind the scenes

Shop

DREAM TRIPS

Onvergetelijke droomreizen, samengesteld door verschillende reisaanbieders voor Flying Dutchman-lezers.

Colofon

Flying Dutchman is een kwartaalmagazine voor frequent flyers van KLM

Uitgave KLM Nederland, Amsterdamseweg 55, 1182 GP Amstelveen, fdmagazine@klm.com
Contentmanager KLM Eefje Brugmans
Concept en realisatie Hearst Create Moermanskade 500, 1013 BC Amsterdam flying-dutchman@hearst.nl
Content Director Alexandra de Jong
Art Director Karon Lastdrager
Content Lead Charlotte Latten
Beeldredacteur Monique Kolmeijer
Vormgever Anna Ciepiela
Client Service Director Erik-Jan Sanders
Productie Hans Koedijker

Aan dit nummer werkten mee
Iris van den Broek, Evelyn van Driel, Emma van Egmond, Ester Gebuis, Franke van Hoeven, Liza Karsmeijer, Elodie Kint, Anouk De Kleermaeker, Dennis Koval @ Unit C.M.A., Natascha Libbert, Annemarie Maarhuis, Ymke Pas, Anthea Rowan, Joy Storimans, Jerome Thenu, Marieke Verhoeven, Raissa Velano de Santana, Astrid Timmer, Joanne Wienen, Charlotte Willems.

Flying Blue - Service Centre
+31 (0)20 4 747 747
E-mail: via.klm.nl > Klantenservice > Flying Blue

Adreswijzigingen Flying Blue-deelnemers
klm.nl > Flying Blue > Uw account > Profiel bijwerken

KLM Reserveringen
+31 (0)20 4 747 747 (24/7), klm.nl

KLM Customer Care
+31 (0)20 4 747 747
E-mail: via.klm.nl > Klantenservice > Klachten, restituties of complimenten > Customer Care
Of neem 24/7 contact op met KLM via WhatsApp, Facebook, Messenger of Twitter

Correspondentie Flying Dutchman
fdmagazine@klm.com

Advertentieverkoop
giO media:
Giovanni Angiolini, +31 (0)622 238 420, giovanni@giO-media.nl
Bianca van der Maat, +31 (0)650 499 005, bianca@giO-media.nl

Aanvragen Dream Trips
Salesmanager travel market
Fadoua el Harrak, +31 (0)623 092 312, fadoua.el.harrak@hearst.nl

Published by
Hearst Magazines Nederland B.V.
Moermanskade 500,
1013 BC Amsterdam
CEO Luc van Os

Drukker
Walstead CE

Copyright
© 2019 Hearst Magazines Nederland B.V.
Niets uit deze uitgave mag geheel of gedeeltelijk worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar worden gemaakt zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

In verband met mogelijke wijzigingen en zetfouten kunnen geen rechten worden ontleend aan de in deze uitgave vermelde prijzen en gegevens.

JAEGER-LECOULTRE
HOME OF FINE WATCHMAKING SINCE 1833

Master Ultra Thin Perpetual.
Manufacture movement 868/1.

SCHAAP CITROEN
+31(0)20 346 34 00 schaapcitroen.nl

Zorgeloos parkeren?

Dan laat je je auto liever achter bij de **officiële parking van Schiphol**.

Veilig, zorgeloos en snel parkeren doe je op P6 Valet Parking:

- Videosurveillance, gps-tracker en kilometerregistratie
- Wij parkeren je auto veilig op de luchthaven
- Parkeer op loopafstand van de terminal
- Wegrijden in een schone auto met onze exclusieve autowasservice

Reserveer nu je plek:
scan de QR-code of ga naar
schiphol.nl/parkeren

Schiphol

Welcome to Amsterdam Airport

Check-in

Van exposities tot musea en de mooiste hotels. Inspiratie voor uit én thuis.

Parijs • Rome • Barcelona

3X IDYLLISCHE STADSHOTELS

Een relaxed toevluchtsoord na een actieve dag in een bruisende wereldstad. In deze drie hotels kunt u op-en-top bijkomen.

Een oase van rust in Parijs

Aan de linkeroever van de Seine, nabij de charmante, rustige wijk Saint-Germain-des-Prés, ligt Hôtel & Spa La Belle Juliette. Het elegante interieur is geïnspireerd op Juliette Récamier, een 18-eeuwse Parijse

schoonheid met destijds veel politieke macht. De verfijnde kleuren en stoffen wandbekleding in de luxe suites ademen romantiek, alsof de tijd er heeft stilgestaan. Met spa en serene, groene binnentuin. hotel-belle-juliette-paris.com

Verborgen schat in Rome

Vlak bij de Spaanse Trappen en de Trevi-fontein schuilt een fijn toevluchtsoord: hotel Vilòn. Dit

voormalige klooster was ooit in het bezit van de adellijke familie Borghese. Nu is het een sfeervol vijfsterrenhotel met achttien luxe kamers voorzien van mahonie-houten vloeren, marmeren badkamers en fluwelen meubelen. hotelvilon.com

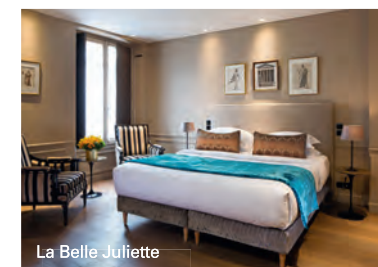
Luxueus genieten in Barcelona

Patricia Urquiola, gerenommeerd Spaans designer, is het brein achter het eigentijdse interieur van het Mandarin Oriental in Barcelona. Gelegen aan de prestigieuze Passeig de Gràcia, en op loopafstand van de Las Ramblas, is dit fijne hotel de perfecte uitvalsbasis. Bijzonder: het openluchtzwembad op het dakterras. mandarinoriental.com

4%
van alle
talen van
de wereld
wordt
gesproken
door 96%
van de
bevolking

Bron: Condé Nast Traveller

Tekst: Emma van Eymond. Beeld: stefano@stefanoscata.com (Hotel Vilòn),
Christophe Bielsa (La Belle Juliette)

La Belle Juliette

Hotel Vilòn

Graz • Aspen • Oberndorf

WINTERSE WORK-OUTS

Ontsnap aan de winterblues met kunstschaatsen, extreme sporten of een energieke wandeltocht.

Sprookjesachtige kürs

Sierlijke moves, fraaie sprongen en elegante outfits: kunst-schaatsen is indrukwekkend. Eens in het echt meemaken? Dat kan in januari in de stad Graz in Oostenrijk, tijdens de 2020 European Figure Skating Championships. Goed te combineren met een bezoek aan de stad, die bekendstaat om zijn middeleeuwse binnenstad.
20 t/m 26 januari. [graz2020.com](#)

Winterfestijn

In de Amerikaanse plaats Aspen, gelegen in de Rocky Mountains, komen eind januari de allerbeste artiesten en atleten samen tijdens de X Games: een groots evenement met extreme wintersporten én geweldige muziek.
23 t/m 26 januari. [xgames.com](#)

Tirol te voet

Oberndorf is de standplaats voor de European Winter Walking Days: een uitgestippelde winterwandeltocht mét gids over de fraaie paden, langs idyllische hoogtepunten van het gebied.
5 t/m 8 maart. [era-ewv-ferp.org](#)

Graz2020

Londen

VIER DE WINTER

Hyde Park in Londen is sinds 21 november zes weken lang veranderd in een extravagant Winter Wonderland. Met schaatsshow's, circussen, kermisattracties, winterse workshops zoals ijssculpturen maken, kerstmarkten en karaokefeestjes. Vanaf het 70 meter hoge reuzenrad heeft u goed uitzicht over het met lichtjes versierde festival én Londen.
Van 21 november 2019 tot 5 januari 2020. [hydeparkwinterwonderland.com](#)

73%
van de reizigers geeft
aan tenminste eens per
jaar een milieuvriendelijke
accommodatie te
willen boeken

Bron: booking.com

Gadget

DORST LESSEN

Waar een waterfilterfles onfrisse smaken en geuren uit kraanwater verwijdt, gaat een water purifier nog een stap verder. Met de flessen van Water-to-Go tapt u wereldwijd zonder gevaar uit rivieren, beken en sloten. Een uniek 3-in-1-filter met NASA-technologie elimineert namelijk 99,9% van de verborgen bacteriën, parasieten en virussen. Goed voor het milieu én de portemonnee. € 39,95. [watertogo.eu](#)

Kookboek

WATERTANDEN

Met haar vierde kookboek *Bazaar* bewijst chef-kok Sabrina Ghayour dat vegetarische recepten uit het Midden-Oosten ongecompliceerd kunnen zijn en, nog belangrijker, overheerlijk smaken. Denk aan gegrilde halloumi op flatbread met avocado en citroensalsa, knolselderij met harissa, kruidige dumplings en baklava-‘buns’. Kortom, haar gerechten, van snacks, bowls en soepen tot toetjes, smaken naar meer.
€ 25,95. Uitgeverij Good Cook B.V.

Napels

ONDER DE VULKAAN

Ondernemer Iris de Brouwer (43) werd verliefd op een Napolitaan en emigreerde in 2005. Ze is gids en deelt haar reistips op [timetomomo.com](#) en [localinnaples.com](#).

Hoe ontdek je Napels als een local?

“Het Napolitaanse volk woont in het centrum van de stad. Duik de wijken Quartieri Spagnoli en Rione Sanità in en maak een praatje met de locals. Hier treft u het onvervalste Napels, met ambachtelijke handwerkers, groente- en viskraampjes en idyllische kerken.”

Wat zijn de must-sees?

“Combineer een bezoek aan het MANN, een van de belangrijkste archeologische musea ter wereld, met een kijkje bij de ruïnes van Pompeï of Ercolano even buiten de stad. Wandel vervolgens door de straat Spaccanapoli, die Napels in tweeën splitst, en het karakteristieke straatje San Gregorio Armeno, hier worden handgemaakte kerststalletjes verkocht. Het allermooiste uitzicht over de stad is vanaf het middeleeuwse fort Castel Sant’Elmo, gelegen op een heuvel.”

Waar zijn de culinaire hoogstandjes?

“In de Via dei Tribunali vindt u de allerbeste Napolitaanse pizza. Andere typisch Napolitaanse gerechten zijn de pasta patate, met aardappel, en spaghetti alle vongole, met zeevruchten, die in Trattoria Da Nennella vol passie worden bereid. Drink er een lokale wijn bij, zoals de Falanghina of Lacryma Christi.”

Vanaf 7.500 Miles.
KLM vliegt 3 keer per week naar Napels.
Vluchtduur 2 uur en 30 minuten.

Beeld: Getty Images (Figure Skating, Napels), Kris Kirkham (Kookboek), IMG (Londen).

LEESTIPS

Inspirerende leesboeken om ‘s winters mee op de bank te kruipen: dit zijn onze tips.

Audrey Hepburn: Het Nederlandse meisje
De oorlog door de ogen van een Hollywoodster in spe. Audrey’s herinneringen, interviews en dagboekfragmenten, verzameld door Robert Matzen.
€ 21,99. Uitgeverij The House of Books.

Nergens veilig
Een spannende thriller van Karen Rose met psychiater Tess Ciccotelli in de hoofdrol. Over angst, bedreiging en beroepsgeheim.
€ 19,99. Uitgeverij De Fontein.

Hoe je een plant van je laat houden
Milieuactiviste en model Summer Rayne Oakes legt uit hoe én waarom planten ons leven beter maken. € 20,99. A.W. Bruna Uitgevers.

Applicatie IN DE RONDTE

De app eRoutes heeft enkel het startpunt en de gewenste afstand nodig om overal ter wereld tot drie fijne wandel- en hardlooproutes uit te stippelen. Zo is een sportieve levensstijl goed vol te houden. Het startpunt is tegelijkertijd de finish. Gratis, geschikt voor Android en iOS.

“Het leven zit vol verrassingen, ik probeer deze kostbare momenten met open ogen vast te leggen”

Kunstenares Sofonisba Anguissola

Madrid

POWERVROUWEN

Tijdens de renaissance kregen Italiaanse kunstenaressen Sofonisba Anguissola en Lavinia Fontana als eerste vrouwen erkenning en bekendheid. Maak kennis met de ‘koninginnen’ van de westerse kunst in *A tale of two women painters: Sofonisba Anguissola and Lavinia Fontana*. Voor het eerst toont een expositie hun zestig belangrijkste schilderwerken, van innovatieve portretten tot religieuze uitingen. Van 22 oktober 2019 tot en met 2 februari 2020 in het Museo Nacional del Prado, Madrid.

TRENDY JASJE

Het is altijd *full house* bij Cosme, het restaurant van de Mexicaanse chefs Enrique Olvera en Daniela Soto-Innes in het New Yorkse Flatiron District. Niet vreemd; Soto-Innes is onlangs uitgeroepen tot beste vrouwelijke chef ter wereld. Haar geheim? Ze steekt traditionele Mexicaanse gerechten in een hip jasje. Zoals deze scheermessen in een pittige *salsa macha*. Tel daar de bar met uitstekende cocktails bij op, en u begrijpt waarom dit restaurant al jaren een hotspot is. cosmenyc.com

Nu naar New York ✈

Vanaf 22.000 Miles.
KLM vliegt 2 keer per dag naar NY.
Vluchtduur 8 uur en 20 minuten.

- De afstand van de luchthaven JFK tot het centrum is 26 kilometer.
- Elke 7-15 minuten vertrekt er een AirTrain naar het centrum.
- Voor een taxirit betaalt u ongeveer € 47.

Elegance is an attitude

Simon Baker
Simon Baker

LONGINES®

GASSAN
A Brilliant Choice

DIAMONDS, JEWELRY & WATCHES, VISIT GASSAN.COM
GASSAN Diamonds • GASSAN Dam Square
GASSAN P.C. Boutique • GASSAN Schiphol

Conquest V.H.P.

JOE MERINO

Luxury Merino Knits for Men

Joe Merino is er voor de stijlvolle man, met oog voor detail, die kiest voor gemak. Bij Joe vind je een select aantal zorgvuldig ontworpen truien, vesten en shirts in meer dan **50 kleuren**. Alles gemaakt van 100% Merinowol. Merinowol is warmte- en vochtregulerend: warm genoeg buiten, maar niet te warm binnen. Merinowol is vormvast en wordt niet vaal. Joe wordt gewaardeerd om zijn draagcomfort en extreme zachtheid. Eenmaal overtuigd van de kwaliteit hoeft je nooit meer na te denken over je nieuwe trui. Die koop je bij Joe!

Bezoek onze winkel in Amsterdam, Antwerpen en Düsseldorf of ga naar onze webshop. De verzending is gratis en als de trui toch niet bevalt, kun je 'm gratis retourneren.

JOEMERINO.COM

AMSTERDAM
Kerkstraat 167-171

ANTWERPEN
Kloosterstraat 28

DÜSSELDORF
Kasernenstrasse 14

Genua: La Superba

De Italiaanse havenstad is een plek van tegenstellingen, met indrukwekkende barokke stadspaleizen om langs te flaneren en middeleeuwse kronkelstraatjes om in rond te dwalen.

TEKST LIZA KARSEMEIJER

Wie de geboorteplaats van Christoffel Columbus bezoekt, waant zich al gauw een koning(in) te midden van alle pracht en praal. Genua staat bekend om haar vele statige stadspaleizen, de door Unesco beschermde Palazzi dei Rolli. Ze werden vanaf de zestiende eeuw gebouwd door de Genuese adel, een manier om hun rijkdom en prestige te laten zien, maar ook om belangrijke gasten van de Republiek Genua te ontvangen. De stad was in die tijd een grootmacht, die dankzij haar strategisch gepositioneerde haven makkelijk handel kon drijven. Nog steeds is de haven van Genua de grootste van Italië. Veel van de aristocratische vertrekken hebben tegenwoordig een nieuwe functie als winkel, hotel, museum of restaurant. Toch heeft de Italiaanse havenstad ook een andere kant: de donkere steegjes die de oude stadskern vormen, ook wel 'caruggi' genoemd, behoren tot de best bewaarde middeleeuwse centra van Europa. Wie door het web van straatjes en pleintjes dwaalt, vindt piepkleine restaurants, authentieke boetieks en charmante speciaalzaken. Families beoefenen er vaak al generatieslang

Genua is de ideale bestemming voor een korte citytrip

hetzelfde ambacht. De gemeente besloot het erfgoed van deze historische winkels een aantal jaar geleden te beschermen. Genua is de ideale bestemming voor een korte stedentrip. De historische kern is compact: een wandeling van treinstation Piazza Principe aan de westkant naar de heuvel Carignano in het oosten duurt zo'n half uur. Wie de stad niet goed kent, verdwaalt makkelijk in de kronkelstraatjes, en laat dat nou ook de beste manier zijn om Genua te ontdekken: te voet en zonder vooropgezet plan.

Antica Sciamadda

Les Rouges

Tazze Pазze

Trattoria dell'Acciughetta

ETEN & DRINKEN

Sà Pesta ¹

Deze historische trattoria is al sinds 1889 dé plek waar locals een heerlijk bord trofie al pesto (gedraaide pasta met een saus van basilicum, olijfolie, pijnboompitten, kaas en knoflook) of farinata (Ligurische pannenkoek van kikkererwtenmeel) komen eten. De prijzen zijn er eerlijk en de porties zeer ruim. Wees erop voorbereid even in de rij te staan. **Via dei Giustiniani 16r**

Trattoria dell'Acciughetta ²

Dit gezellige visrestaurant in Genua's oude centrum verrast met klassieke Ligurische gerechten met een

twist, een knus interieur en bijzonder vriendelijk personeel.

Piazza Sant'Elena

Tazze Pазze ³

Toe aan een pitstop? Dit piepkleine, hippe koffiebarretje is de perfecte plek voor een koffiepauze. Naast een goede Italiaanse espresso zijn er verschillende speciaalkoffies te verkrijgen. **Piazza delle Cinque Lampadi 71r**

Malkovich ⁴

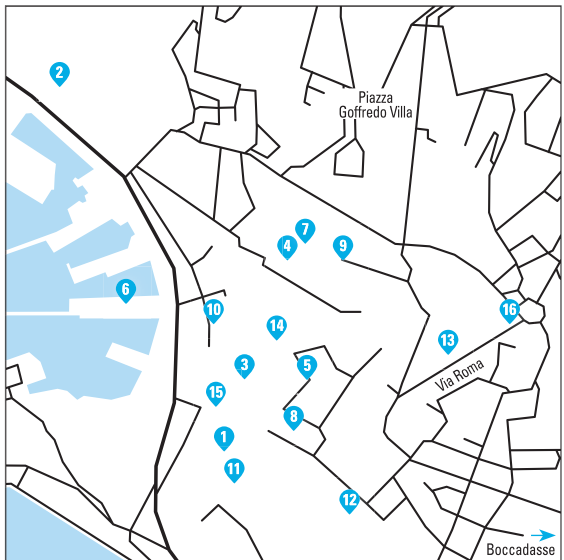
Na het eten nog toe aan een goede cocktail? Probeer deze hippe speakeasy eens, verstopt in de kelder van hamburgerrestaurant Groove. **Piazza Campetto 8**

In het op films geïnspireerde interieur is zelfs aan de kleinste details gedacht. Wel eerst even het wekelijks veranderende wachtwoord achterhalen via hun Facebookpagina. **Via ai Quattro Canti di San Francesco 32r**

Les Rouges ⁵

In dit stijlvolle restaurant (en cocktailbar) kunnen gasten eten en drinken onder zestiende-eeuwse plafond-fresco's van het Palazzo Imperiale. Het menu bestaat uit een mix van verschillende keukens en gerechten: van een visburger tot een lasagna al forno. **Piazza Campetto 8**

De beste manier om Genua te ontdekken: te voet en zonder vooropgezet plan

- 1 Sà Pesta
- 2 Trattoria dell'Acciughetta
- 3 Tazze Pазze
- 4 Groove / Malkovich
- 5 Les Rouges
- 6 Aquarium van Genua
- 7 Musei di Strada Nuova
- 8 Kathedraal van Genua
- 9 Via Garibaldi 12
- 10 Lucarda
- 11 Drogheria Torielli
- 12 Romeo Viganotti
- 13 Finollo
- 14 Hotel Palazzo Grillo
- 15 Antica Barberia Giacalone
- 16 Pasticceria Mangini

De pittoreske visserswijk Boccadasse

Beeld: Linda Pugliese (Antica Sciamadda, Kathedraal), Francesco Zoppi (Trattoria dell'Acciughetta), Sarah Stanfield / The Taste SF (Les Rouges), Alamy (Boccadasse, Palazzo Rosso, Trofie al pesto), Ymke Pas (plattegrond).

Kathedraal van Genua

Stadspaleis Palazzo Rosso

DOEN

Aquarium van Genua ⁶

Een bezoek aan het aquarium van Genua – een van de grootste in Europa – is een leuke activiteit voor kinderen. Combineer het met een wandeling langs de moderne boulevard van de Porto Antico, ontworpen door de Italiaanse architect Renzo Piano.

Ponte Spinola

Bezoek aan Boccadasse

Deze pittoreske, oude visserswijk ligt direct aan zee en is vanuit het centrum te bereiken met de bus (ongeveer een halfuurtje vanaf Piazza De Ferrari). Het strand vormt een prachtige plek om, net als de locals, een drankje te drinken terwijl de zon ondergaat.

Kookworkshop

De in Genua geboren en getogen Enrica Monzani geeft kleinschalige kookworkshops in haar gezellige keuken, maar organiseert ook met geschiedenis doorspekt foodtours door de stad en de omgeving. **asmallkitcheningenoa.com**

Trofie al pesto

CULTUUR

Musei di Strada Nuova ⁷

Met één ticket bezoekt u drie stadspaleizen met indrukwekkende kunstcollecties en barokinterieurs. **Via Garibaldi 9, 11 en 18**

Kathedraal van Genua ⁸

De belangrijkste kerk van de stad doet met zijn zwart-witgestreepte façade enigszins denken aan de beroemdere Duomo van Florence, al is het er aanzienlijk minder druk. **Piazza San Lorenzo**

Tour langs historische shops

Het VVV-kantoor van Genua organiseert regelmatig tours langs de historische winkels. **visitgenoa.it/en/store**

Piazza Banchi

SHOPPEN

Via Garibaldi 12 ⁹

Deze winkel is gevestigd in een indrukwekkend stadspaleis met prachtige stijlkamers. De collectie bestaat uit onder meer luxe meubels, serviesgoed en keukenapparatuur, maar er zijn ook kleinere items te koop zoals boeken en leuke hebbedingen.

Via Garibaldi 12/1

Via Garibaldi 12

Lucarda ¹⁰

Oorspronkelijk was dit karakteristieke winkeltje bedoeld voor havenwerkers, maar tegenwoordig is het een waar walhalla voor iedereen die van de klassieke marinestijl houdt: van stoere petten tot gestreepte katoenen longsleeves in alle kleuren.

Via di Sottoripa 61r

Drogheria Torielli ¹¹

Voor liefhebbers van kruiden en specerijen, maar ook voor theedrinkers, is deze winkel zeker een bezoek waard – al is het maar om even de heerlijke geur op te snuiven.

Via di San Bernardo 32r

Romeo Viganotti ¹²

Wie hier zijn voet over de drempel zet waant zich in de film *Sjatie en de chocoladefabriek*. Al 150 jaar worden hier namelijk volgens authentiek recept de lekkerste, ambachtelijke bonbons en chocolade-repen gemaakt.

Vico dei Castagna 14r

Finollo ¹³

Stijlvolle Genuese mannen kopen hier al sinds 1899 hun stropdassen die volledig met de hand vervaardigd worden en op verzoek ook gepersonaliseerd kunnen worden. De hertog van Windsor was hier klant.

Via Roma 38r

VOOR DE ZAKENREIZIGER

Hotel Palazzo Grillo ¹⁴

Dit kleinschalige hotel bevindt zich midden in het pittoreske middeleeuwse centrum, in een zestiende-eeuws stadspaleis. De combinatie van kleurrijke plafond-fresco's en originele barokdetails met moderne designmeubels werkt opvallend goed. Op de eerste verdieping is een sfeervolle woonkamer ingericht: de perfecte werkplek.

hotelpalazzogrillo.it

Antica Barberia Giacalone ¹⁵

Mannen die perfect verzorgd voor de dag willen komen, kunnen voor een scheer- of knipbeurt langs bij Antica Barberia Giacalone. Er is slechts plek voor twee klanten, maar dat mag de pret niet drukken in het prachtige art-deco-interieur van deze piepkleine kapperszaak.

Vico Caprettari 14r

Koffie aan de bar ¹⁶

Zakelijke afspraak? Doe als de Genovezen en spreek af voor een espresso in een van de vele cafés – de klassieke Pasticceria Mangini bijvoorbeeld. Een koffie aan de bar is een prettige manier om het ijs te breken in deze informele omgeving voor een meeting of vergadering.

Piazza Corvetto 3r

Nu naar Genua ✈

Vanaf 7.500 Miles.

KLM vliegt 1 keer per dag naar Genua.
Vluchtduur 1 uur en 45 minuten.

• De afstand van de luchthaven tot het centrum is 10 kilometer.

• Minstens 1 keer per uur vertrekt de Volabus-shuttle naar het stadscentrum (reistijd 25 min).
• Voor een taxirit betaalt u ongeveer € 20.

Beeld: Linda Pugliese (Piazza Banchi), Bernard Touillon (Via Garibaldi 12).

Live life in the fast lane

P R I V I U M

Reistijd wordt relaxtijd met Privium.
Vooraan parkeren – razendsnel langs security en grens – exclusieve Privium lounges.

Kijk voor meer informatie op schiphol.nl/privium of scan de QR-code.

Schiphol

Travel with speed and comfort at Amsterdam Airport

OP HET DAK

Chamonix is een populaire bestemming voor wintersporters. U vindt er goede restaurants, leuke boetieks en fijne hotels. Maar dé reden om dit bergdorp te bezoeken is de toplocatie: gelegen aan de voet van de Mont Blanc. De hoogste berg van de Franse Alpen wordt ook wel ‘het dak van Europa’ genoemd. Hier kunt u perfect skiën, wandelen of klimmen. En na een dag frisse berglucht is het ’s avonds heerlijk ontspannen met een traditionele raclette en een glas Franse wijn.

Nu naar Genève ✈

Vanaf 6.000 Miles.
KLM vliegt 6 keer per dag naar Genève.
Vluchtduur 1 uur en 25 minuten.

- De afstand van de luchthaven naar Chamonix is ongeveer 80 km.
- Om de 2 uur vertrekt er een bus van Genève naar Chamonix (reistijd 90 min).

AFRIKAANS AVONTUUR

Wilde dieren kijken in de **Serengeti** en daarna relaxen op een van de meest exotische eilanden ter wereld: **Zanzibar**. Ga mee op ontdekkingsstocht in Tanzania, van bush tot oceaan.

TEKST ANTHEA ROWAN

In het wildpark Serengeti leven meer dan 200.000 zebra's.

Beeld: Stockley (links), Adrian Gault / Trunk Archive (rechts).

Lokale vissers op Zanzibar

W

We dalen en zien door de wolken de Serengeti liggen, zó uitgestrekt dat het lijkt alsof ik langs de randen de kromming van de aarde kan zien. Een kudde zebra’s struint langs de stoffige landingsbaan en zoekt haar toevlucht in de bosjes, opgejaagd door de eerste landingspoging van onze piloot. We raken zachtjes de landingsbaan. De zebra’s houden ons vanaf de rand van de landingsbaan in de gaten, gooien hun hoofd achterover en draven weg.

Enorme diversiteit

Ik kom hier om kennis te maken met de enorme diversiteit van Tanzania:

KLM crew favourite

Cabin crew member Jessica Niessen: The Rock is een unieke locatie om te eten. U wordt met een bootje naar restaurant The Rock, dat vlak voor de kust op een kleine rots ligt, gebracht. Waar u vervolgens kunt genieten van een heerlijk (romantisch) diner. Reserveren is een must. Een drankje bij zonsondergang doen op een afgelegen, geheime plek? Kae Funk ligt helemaal op het puntje van Chwaka Bay. U kunt hier alleen met de auto komen. Het is de perfecte plek om te genieten van een koude Savannah!

van de besneeuwde bergen, de dichte bossen, eindeloze vlaktes tot de stranden die eilanden omsluiten. Mijn tocht begint in het noorden, in een van ’s werelds bekendste natuurreservaten, en zal eindigen op het exotische eiland Zanzibar. De naam van het natuurreservaat, het Serengeti-park, is afgeleid van het woord ‘siringet’. In het Masai betekent dat zoiets als ‘de plaats waar het land voor altijd doorloopt’. Het park beslaat meer dan 30.000 vierkante kilometer. Als we zijn geland, staat er al een voertuig op ons te wachten. Deze is aan één kant open. Zo kan ik de wilde bewoners van deze zee van ruimte beter van dichtbij bekijken. De heuvels lijken rotsachtige eilanden – kopjes – in een zee van blond gras. In het voorbijgaan stel ik me voor dat duizenden ongeziene ogen ons in de gaten houden. Het bijzondere van een safari zit ’m in het spotten van wilde dieren, al is er geen garantie dat de bezoeker die te zien krijgt. Dat vergt een beetje geluk en het geoefende oog van een goede gids. Ik heb geluk: gids Philip kent het park op z’n duimpje en hij begrijpt de gewoonten en het gedrag van de vogels en dieren die er leven. Hij weet wat we mogen verwachten en waar iets te zien is: zo onthult hij dat een rimpeling in het gras niet door de bries wordt veroorzaakt, maar door een paar zadeltjakhalzen, die vrijwel direct weer in de savanne verdwijnen. De Serengeti staat niet alleen bekend om zijn enorme afmetingen, het is ook de plaats waar de ‘grote trek’ plaatsvindt: de verplaatsing van meer dan twee miljoen dieren, vooral gnoes (wildebeesten), vergezeld door kleinere aantallen zebra’s en antilopen. De diersoorten vullen elkaar aan: sommige soorten horen of zien beter dan andere, en het reizen met zo’n enorme groep biedt veiligheid. De stoet trekt ieder jaar weer vanuit de zuidelijke

Serengeti naar het wildreservaat Masai Mara in Kenia. De onzichtbare grens die de twee landen scheidt loopt dwars door het hart van dit natuurgebied. Deze spectaculaire trek wordt gedreven door fundamentele behoeften: de zoektocht naar veilige gebieden waar de dieren kunnen drinken, grazen en baren. Ze leggen een tocht van wel duizend kilometer af. Instinct dwingt de kuddes om de Mara-rivier over te steken, ondanks het hoge waterpeil en de krokodillen die loerend wachten op de schranspartij van het jaar. Minder heftig, maar even boeiend, is het afkalfseizoen in de regentijd. Een half miljoen zwangere vrouwtjes baren jongen, die al na enkele minuten op hun wankel benen staan.

The Lion King

Ik bevind me in de noordelijke Serengeti, waar onze reis wordt begeleid door een fanfare van toeterende, grommende, blatende en snuivende gnoes. Philip brengt me door het buitengebied terug naar het kamp. Ineens stopt hij: “Zie je het?” Ik tuur en probeer zijn blik te volgen. Daar, bij een rotsachtig stuk, zie ik boven het gras een staart bewegen: een kleine troep leeuwen geniet op door de zon verwarmde rotsen van de laatste hitte van de dag. “Onze Serengeti-kopjes zijn beroemd,” vertelt Philip. “De Pride Rock in *The Lion King* is erop geïnspireerd.” Een leeuw tilt lui zijn kop op, samengeknepen amberkleurige ogen kijken ons slaperig verveeld aan, voordat hij weer zakt om in slaap te vallen. Wanneer het donker wordt, gaan de leeuwen op jacht en is de Serengeti-hemel bezaaid met miljarden sterren, als kaarsen tegen het doek van de nacht. Ik zit dan veilig in mijn tent en hoor de brullende leeuwen. Ik zal niet het enige levende wezen zijn dat huivert bij het horen van het geluid. ►

Beeld: Chelsaa Tischler / Gallery Stock (linksboven), Chris M Rogers / Gallery Stock (linksbened), Stocksy (linksmidden, rechtsboven), Natelee Cocks (rechtsmidden), Sarah Coghill (rechtsonder).

Luipaarden zijn geweldige klimmers.

Nungwi beach op Zanzibar

Pittige Mchuzi, een traditioneel Tanzaniaanse stoofpot

DOEN MET KINDEREN

Wilde dieren kijken

The Map’s Edge is een kleine safari-operator in Tanzania die over een aantal van de beste gidsen van het land beschikt en (ook) speciale safari’s samenstelt voor (kleine) kinderen en tieners, waarbij bijvoorbeeld minder lang in de auto wordt gezeten en er speciale activiteiten zijn gericht op de jongsten.

maps-edge.com

Spoorzoeken

Maasai Wanderings biedt het Watoto Junior Ranger-programma, geschikt voor vijf- tot twaalfjarigen. Medeoprichter en eigenaar Donna Duggan: “Hierbij krijgen kinderen taken toebedeeld, ze leren zoogdier- en vogelsoorten herkennen, gaan spoorzoeken, proberen Swahili-gerechten te bereiden, testen uiteindelijk hun kennis, en krijgen een beloning en een certificaat.”

maasaiwanderings.com

Een kleine troep leeuwen geniet op de warme rotsen van de laatste hitte van de dag

Stone Town is een heel andere wereld dan die van de Serengeti

ETEN

The Post-Taperia
Deze hippe tapasbar boven het oude postkantoor biedt uitzicht op de drukke Kenyatta Road. Uitstekende tapas met verse zeevruchten. [theposttaperiazanzibar.tumblr.com](#)

Emerson Spice Rooftop Teahouse Restaurant
Kenmerkend zijn de lokale specerijen en de vele ingrediënten uit zee. Het diner wordt hier regelmatig muzikaal begeleid. [emersonspice.com](#)

The Secret Garden
Verscholen oase in een Omani-paleis in de kasba van de oude stad. De chef kookt op kolen tussen de palmbomen. Mooie binnenplaats gevuld met planten en heerlijk kruidige parfums. [emersonspice.com](#)

Serengeti-park

Stone Town

Beeld: Stockley (links), Getty Images (rechts).

Verschillende stammen

Enkele dagen later reis ik af naar Zanzibar, een eiland op zo'n kleine vijftig kilometer afstand van het vasteland van Tanzania. Het is de tropische, exotische eilandbestemming bij uitstek. De hoofdstad van Zanzibar, Stone Town, is een heel andere wereld dan die van de Serengeti – overal klinken stemmen en het geluid van Vespa's die door de smalle straatjes scheuren. Ik moet flink doorstappen om Farid, mijn gids, bij te houden terwijl hij door de smalle straatjes loopt. Zijn kanariegele kanzu – het lange traditionele gewaad dat door veel Oost-Afrikaanse kustbewoners wordt gedragen – golft om hem heen. Farids grootouders kwamen uit Jemen, Java én de Comoren.

“Zanzibar is als een soep,” zegt hij, zijn vingers gaan door de lucht, alsof hij naar culturele ingrediënten reikt. “Veel stammen, veel smaken.

Voordat het Suezkanaal voor een makkelijke doorgang van de Middellandse Zee naar de Rode Zee, en dus van Europa naar Azië en Oost-Afrika zorgde, kwam iedereen voorbij: Bantoe, Perzen, Arabieren, Portugezen.”

De mix van de diverse etniciteiten zien we overal terug in deze kleine hoofdstad. Niet alleen in de verschillende huidtinten die voorbijkomen, maar ook in de gebouwen – vlak bij elkaar zie ik een katholieke kerk, een jainatempel en een moskee. De stad staat vol prachtige Omani-paleizen, sommige vervallen, andere gedeeltelijk of geheel gerestaureerd, afhankelijk van de eigenaar. Museumpaleis het Huis van Wonderen is verlaten, afbrokkelend, gesloten. De twee negentiende-eeuwse Emerson-hotels, schitterende voorbeelden van Arabische, Indiase en Omaanse grootsheid, hebben een flinke facelift gehad.

Kruidnagelhoofdstad

Dit is ‘Spice Island’, dus trek ik op een zwoele zonnige middag met mijn gids Murtula naar zijn kleine

boerderij in het weelderige binnenland. Vanille-orchideeën en peperplanten klauteren omhoog in kruidnagel- en kaneelbomen en druivenranken filteren het licht. Het cultiveren en commercialiseren van specerijen begon in 975 voor Christus, toen het Perzische sultanaat handeldreef met de Chinezen en de Arabieren. Later, in 1840, verplaatste sultan Seyyid Said zijn hoofdstad van Oman naar Zanzibar en creëerde met behulp van een leger slaven enorme kruidnagelplantages. Zo werd dit eiland de kruidnagelhoofdstad van de wereld. Ooit was kruidnagel heel duur, namelijk letterlijk zijn gewicht in goud waard.

Zachte golven

Verzadigd door de culturele soep van Farid, vol van de geur van kruiden en met gele vingers van de opgegraven kurkuma, reis ik naar Matemwe, op zoek naar zand, zee en stilte. Matemwe ligt in het noordoosten van het eiland, maar prachtige witte stranden, bijvoorbeeld Nungwi, Jambiani en Bwejuu, zijn overal op Zanzibar te vinden. Elk strand biedt weer iets anders. Sommige trekken feestgangers aan, andere yogaliefhebbers, of mensen die zichzelf en de stilte zoeken. Een perfecte plek om te ontspannen, te zwemmen en te snorkelen. Wanneer ik rond middernacht ga slapen, hoor ik woest brekende golven. Ik word wakker wanneer zachte golven het strand goedemorgen kussen. De glorieuze soundtrack van Moeder Natuur tovert een lach op mijn gezicht. ■

Nu naar Tanzania ✈

Vanaf 27.500 Miles.
KLM vliegt 1 keer per dag
naar Kilimanjaro, Tanzania.
Vluchtduur 8 uur en 20 minuten.

- De afstand van de luchthaven tot Serengeti National Park is ongeveer 300 kilometer.
- Via land is de reis een hele onderneming, voor een binnenlandse retourvlucht betaalt u ongeveer €250.

Zanzibar is de perfecte plek om te ontspannen, zwemmen en snorkelen

Nungwi beach

SLAPEN

Park Hyatt Zanzibar

Dit hotel combineert monumentale oude gebouwen met nieuwbouw, inclusief een zwembad met doorzichtige muren en met een spectaculair uitzicht op de oceaan. hyatt.com

Stone Town Café

Bed and breakfast gehuisvest in een oud eilandhuis, eigendom van afstammelingen van echte Swahili. Geweldige locatie, inclusief hemelbedden gehuld in klamboes. stonetowncafe.com

Matemwe Retreat

Op de noordelijkste punt ligt een van de oudste gebouwen van het eiland en een van de eerste luxe lodges. Duiken bij de atol in de buurt is hier van wereldklasse. matemwe.asiliafrica.com/matemwe-retreat

“Mijn gebouwen moeten vooral menselijk zijn”

Van het Openluchtmuseum in Arnhem tot de Tainan-bibliotheek in Taiwan. Met haar architectenfirma Mecanoo is Francine Houben (64) verantwoordelijk voor prestigieuze gebouwen wereldwijd. “Het creatieve proces gaat non-stop door.”

TEKST JOANNE WIENEN FOTOGRAFIE ROGER NEVE

Het interview is al een tijdje bezig als Francine Houben haar telefoon tevoorschijn haalt. Er is net gevraagd hoe vaak een internationaal opererende architect als zij eigenlijk onderweg is, en dat kan ze precies beantwoorden. “Ik gebruik Polarsteps,” zegt ze terwijl ze de app opent die veel reizigers inzetten om automatisch bij te houden op welke plekken ze zijn geweest. De teller staat op 182.000 kilometer (dat is meer dan vier keer de wereld rond, red.), en het is nog maar september. Ze somt op: “Chili, Taiwan, New York, Washington, Toronto, Australië, ga zo maar door.” Een logisch lijstje bestemmingen wanneer u bedenkt dat Mecanoo aan projecten over de hele wereld werkt, en kantoren heeft in Taiwan en New York. Vandaag zijn we echter in een voormalig ziekenhuis aan een van de oudste grachten van Delft. Al sinds de oprichting in 1984 is het hoofdkantoor van Mecanoo hier gevestigd. Nog vóór de oprichting van Mecanoo, in 1981, won Francine met twee medestudenten de prijsvraag voor jongerenhuisvesting aan het Kruisplein in Rotterdam. Het werd de eerste van honderden

uiteenlopende projecten waar haar naam de afgelopen 35 jaar aan verbonden was. Van huizen, scholen en bibliotheken tot theaters, wolkenkrabbers, parken en complete woonwijken. Bekende gebouwen van Mecanoo zijn onder meer de woontoren Montevideo in Rotterdam en het grootste theatercomplex –

“In de architectuur is het keihard werken, de competitie is enorm”

onder één dak – ter wereld: het National Kaohsiung Centre for the Arts in Taiwan. En haar firma mocht de openbare bibliotheek op Fifth Avenue in New York verbouwen. Deze bestaat uit twee panden: het wereldberoemde Stephen A. Schwarzman-gebouw (een historisch Beaux Arts-gebouw uit 1907) en de Mid-Manhattan Library.

Gebouw voor de gebruiker
De filosofie van Francine in het kort: architectuur moet in de eerste plaats uitgaan van de mensen die er gebruik van gaan maken. En dus begint elk project op dezelfde ►

manier: met een dagenlang verblijf op de plek waar een gebouw staat of zal komen. “Ik observeer hoe mensen er rondlopen, kijk hoe het licht valt en praat met iedereen die ik tegenkom. Ik wil weten voor wie ik een gebouw ontwerp.” Op die manier bedacht ze dat er op de Mid-Manhattan Library een ‘tovenaarschoed’ moest komen. Als ode aan de Beaux Arts-gebouwen in de omgeving, maar toch vooral als gunst aan iedereen die gebruik maakt van het publieke gebouw. Onder de hoed bevindt zich een groot dakterras, het enige in Mid-Manhattan waar je geen peperduur drankje hoeft te betalen om te genieten van het uitzicht. “Mensen denken vaak dat je als architect een vormtaal ontwikkelt waar je de rest van je leven op moet voortborduren. Commercieel is dat misschien slim, maar het lijkt me saai. Ik wil niet telkens hetzelfde kunstje doen. Mijn gebouwen moeten vooral menselijke gebouwen zijn.” Ook intuïtie speelt een belangrijke rol. Ze wijst achter zich, naar een maquette van de Heilige Maria der Engelen-kapel in Rotterdam-Crooswijk. “Dat is mijn meest intuïtieve ontwerp. Ik kom uit een rooms-katholiek nest in Zuid-Limburg. Omdat ik de ceremonies,

“Intuïtie is niet iets mysterieus, maar heeft alles te maken met kennis en ervaring”

rituelen en gebruiken kende, wist ik hoe het licht moest vallen. Intuïtie is niet iets mysterieus, maar heeft alles te maken met kennis en ervaring.”

Zwaar vak

Er zijn maar twee dagen in het jaar dat Francine niet werkt: op Eerste Kerstdag en op 2 juli, zowel haar verjaardag als haar trouwdag. “Dat heb ik ooit zo afgesproken met Hans (Andersson, haar echtgenoot, red.), al is dat dit jaar niet gelukt. Het creatieve proces gaat non-stop door.” Zijn er nadelen? “Mijn sociale leven en gezin hebben niet altijd mijn volle aandacht gehad. Ik heb een sterke band met mijn drie kinderen, maar ik heb ze niet de rust kunnen geven die ik zelf had toen ik opgroeide.” Grappig genoeg ontwikkelen haar kinderen zich ook in de richting van design en architectuur. “Ik heb weleens gedacht: doe het niet. Dit is van oorsprong geen goedbetaalde sector. Het is keihard werken en de competitie is enorm. Het gaat vaak over de successen, maar ik heb ook teleurstellingen gekend.” Ze noemt dat Mecanoo jaren geleden niet geselecteerd werd om een plan in te dienen voor de verbouwing van het Rijksmuseum. “Dat viel tegen. Het heeft me gedwongen mijn focus naar het buitenland te verleggen. Uiteindelijk was dat een goede zet.”

Vrouw-zijn geen issue

“Er bestaat geen project zonder strijd” schreef ze ooit in een column voor *Het Financieele Dagblad*, maar op de vraag of een architect vooral compromissen moet kunnen sluiten, kijkt ze bedenkelijk. “Dat klinkt negatief, terwijl ik geloof in samenwerking. Ik ben soms ook een soort mediator. Ik heb te maken met veel meningen en belangen.

Een geldschietster denkt aan het budget, een dirigent maakt zich druk om de akoestiek en weer een ander vindt de ticketbalie belangrijk. Het is aan mij om te luisteren en die perspectieven te verwerken in een plan dat voor iedereen werkt. Die verbindende rol vind ik leuk, en ik ben er goed in.” Vaak krijgt Francine de vraag of het daarbij meespeelt dat ze een vrouw is in een mannenwereld. Geen gekke vraag, ze is immers vaak ‘de eerste vrouw’ ergens in geweest. Ze was de eerste vrouwelijke professor in de architectuur in Nederland en vorig jaar won ze als eerste vrouw de BNA Kubus (een belangrijke oeuvreprijs voor architecten, red.). “Ik zie vrouw-zijn niet als prestatie. Ik wil gewoon goed zijn in mijn vak en daar erkenning voor krijgen.” Als kind woonde ze op verschillende plekken. Haar moeder, Mieke Cappetti, regelde de verbouwingen en verhuizingen. “Zij is mijn inspiratiebron. Mijn dankspeech bij de Kubus droeg ik aan haar op en aan alle vrouwen die veel betekend hebben, maar naamloos blijven. Ik vind het interessanter om dát te benoemen, dan het over mijzelf te hebben.” Toch nog even over Francine zelf dan. Op welke plek ter wereld wil ze nog werken? Lachend: “Rotterdam!” Het is net bekend geworden dat Mecanoo een plan mag indienen voor de competitie om de grootschalige renovatie en vernieuwing van Museum Boijmans Van Beuningen. Francine: “Volgend jaar wordt sowieso belangrijk voor ons, omdat zowel de New York Public Library als de Martin Luther King Jr. Memorial Library in Washington én de Tainan Public Library in Taiwan hun deuren zullen (her)openen. Deze opdracht binnenslepen zou 2020 nóg mooier maken.” ■

Productie: Sandra de Cocq, Assistant Fotografie: Bart van Stavoren, Styling: Ramona Da Cruz Lopes, Haar & Make-Up: Sunny Hsu, Royal Nikko Taipei, Met dank aan: Hotel Dua Kaohsiung, Kleding: Aspesi via Pauw (witte blouse), Pamela Love via aventure.com (ketting), Les Coyotes de Paris (jas), Frenken (lange blouse)

FRANCINE IN HET KORT

Architect Francine Houben (1955, Sittard) studeerde bouwkunde aan de Technische Universiteit Delft en kreeg nog tijdens haar studie haar eerste opdracht: jongeren-huisvesting in Delft. Dat was het begin van architectenbureau Mecanoo. Francine heeft *honorary fellowships* in Amerika, Canada, Engeland, Taiwan en Nederland. Ze won de Prix Veuve Clicquot voor Zakenvrouw van het Jaar, de prestigieuze Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs en de BNA Kubus-oeuvreprijs. Francine is getrouwd en woont in Rotterdam. Uit haar vorige huwelijk heeft ze drie kinderen.

TOPFIT

Zelfs de grootste sporthaters zullen een work-out in de health club van het Icon Hotel in Hongkong niet afslaan. Niet alleen omdat de gym is uitgerust met de allerlaatste fitnessapparatuur, maar vooral vanwege het weergaloze uitzicht op de haven, het populaire Tsim Sha Tsui-district en het openluchtzwembad op het dak. De fitnessruimte is 24 uur per dag geopend en na een sportsessie is het goed bijkomen met een massage of beautybehandeling in de nabijgelegen spa. hotel-icon.com

Nu naar Hongkong ✈

Vanaf 36.000 Miles.

KLM vliegt 1 keer per dag naar Hongkong.

Vluchtduur 11 uur en 20 minuten.

- De afstand van de luchthaven tot het centrum is 38 kilometer.
- Voor een taxiit naar het centrum betaalt u ongeveer € 46.

SCHOTS SPROOKJE

Het is Schotlands antwoord op de Route 66: de North Coast 500. Ruim vijfhonderd mijl ofwel 800 kilometer rijden door de noordelijke Highlands, langs machtige bergen, kristalheldere lochs en parelwitte zandstranden.

TEKST EN FOTOGRAFIE IRIS VAN DEN BROEK

D

De smalle weg voor me is slechts drie schapen breed. Vijftig meter verderop nadert een andere auto. Ik kies eieren voor mijn geld en stuur een van de vele passeervakken in. Rijden in het noorden van Schotland betekent vaak rijden over eenbaanswegen, maar dan wel met tweerichtings-verkeer. Gelukkig is het nooit druk en is de weg het grootste deel van de tijd leeg. De andere auto passeert en de bestuurder steekt zijn hand op als bedankje. Ik kan weer verder. Vanmorgen ben ik vertrokken uit Inverness, hoofdstad van de Schotse Hooglanden én het officiële start- en eindpunt van de North Coast 500 (NC500). Een vijfhonderd mijl (516 mijl om precies te zijn) lange kustroute door de noordelijke Hooglanden van Schotland. De wegen lagen er natuurlijk allang,

KLM CREW FAVOURITE

Cabin crew member Cathy van Wakeren: “Neem de trein vanaf Aberdeen naar Stonehaven en wandel dan vier kilometer via de kust naar Dunnottar Castle, wat zeker een bezoekje waard is. Eenmaal weer terug in Stonehaven kunt u lekker fish-and-chips eten bij The Carron Fish Bar, die in de top 20 van beste fish-and-chips in de UK staat. Als toetje kunt u hier de gefrituurde Mars proberen.”

maar om meer mensen naar de Hooglanden te trekken werd het geheel in 2015 benoemd tot NC500 en meteen ook tot een van ’s werelds mooiste roadtrips. De Hooglanden vormen het dunst bevolkte gebied van het Verenigd Koninkrijk en aan deze miljoenen jaren oude landschappen is nog nooit een mens te pas gekomen.

Verbluffende uitzichten

Via pittoreske dorpjes ben ik naar de westkust gereden, en ik bevind me nu op de beruchte Bealach na Bà, Schots-Gaelisch voor ‘de pas van het vee’. Dit is een onvergetelijke rit door de bergen van het Applecross-schiereiland. Over deze bochtige bergweg werden vroeger de schapen van het ene dal naar het andere gedreven. De eenbaansweg kent venijnige haarspeldbochten, op sommige plekken een hellingsgraad van twintig procent en duizeling-wekkende hoogtes. De beloning voor dit avontuur is echter groot: de rit is adembenemend mooi. Op het allerhoogste punt heb ik uitzicht over het eiland Skye, dat in nevelen gehuld uit de oceaan oprijst. Met mijn camera is het bijna niet vast te leggen. Ik zou wel een stukje van dit landschap mee naar huis willen nemen. Het is een veelgehoorde uitdrukking: het gaat om de reis, niet de bestemming. Nog nooit ervaarde ik een cliché als zó waar. Want de North Coast 500 is één grote show van Moeder Natuur. Achter iedere bocht wacht een nieuw verbluffend uitzicht. Ruige rotsen, lieflijke weides en kabbelende riviertjes vechten om mijn aandacht. Als ik aan het eind van de middag in het kleine dorp Badachro aankom, heb ik door alle indrukken het gevoel al een week onderweg te zijn. Ik verblijf boven op een heuvel in de Aird Hill B&B van Gordon en Vanessa. Dit koppel runt hier ook

een eigen gin-microdistilleerderij. Hun vermaarde Badachro Gin exporteren ze door heel het Verenigd Koninkrijk en daarbuiten. Want Schotland mag dan bekend staan om zijn whisky; ook gin is in opkomst. Gordon laat me proeven: “Wij plukken de ingrediënten voor onze gin zelf,” vertelt hij trots. Ik neem een slokje en een stroom aan verschillende kruidige smaken trekt in mijn mond voorbij. Ik proef jeneverbes, mirte, lavendel en vlierbloesem: dit is een botanische tuin in een glas.

Clans & spoken

De volgende dag vervolg ik mijn rit richting Lochinver via Corrieshalloch Gorge. Een diepe kloof die ik oversteek via een 25 meter lange hangbrug boven de donderende Measach-waterval. Opstuivend water slaat in mijn gezicht en het geluid van het razende water overstemt de enthousiaste kinderen aan de overkant. Slechts een kwartier verderop, aan het glasheldere Loch Broom, ligt het vissersdorpje Ullapool. Eveneens een stop waard. Al was het alleen maar vanwege The Seafood Shack: een foodtruck met duurzame visgerechten die niet onderdoen voor die in een volwaardig restaurant. Locals Kristie en Fenella richtten de *shack* op vanuit een crowdfundingactie: “We wilden in Ullapool vis en zeevruchten uit onze eigen wateren aanbieden.” Dat dit gelukt is, blijkt wel uit de drommen mensen die ik aantref voor de *shack*. Ik bestel kruidige langoustines en tempura-schelvis met romige citroenmayonaise. De smaken zijn zacht maar uitgesproken en ik proef de zee: verser dan dit wordt het niet. Ik rijd verder en besluit om, voor ik in Lochinver aankom, een kleine omweg te maken naar Ardvreck Castle. De overblijfselen van dit zestiende-eeuwse kasteel, gebouwd ►

Bealach

Badachro Gin

Applecross

Dornoch

The Seafood Shack

John o' Groats

VOOR DE ZAKENREIZIGER

Schotse haute cuisine

Voor dineren op hoog niveau is Forss House in Caithness de aangewezen plek. Dit landhuis uit 1810 is naast een hotel een van de beste restaurants in het noorden van Schotland. De gerechten op de menukaart zijn stuk voor stuk gemaakt met lokale producten uit de nabije omgeving en zee. De uitgebreide whiskybar is ook geen straf. Het stuk rivier waar Forss House aan grenst, is tevens eigendom van dit klassieke landhuis en zalmvissers werpen hier graag hun hengel uit. forsshousehotel.co.uk

Slapen op een landgoed

Achnagairn Estate is een prachtig landgoed in de buurt van Inverness. De royale kamers zijn uitgerust met luxe badkamers en hebben uitzicht over de schitterende tuin. De prachtige balzaal is ook te huren voor evenementen. perfect-manors.com/achnagairn-estate

Golfen in de Hooglanden

Het Royal Golf Hotel in Dornoch is een paradijs voor golf liefhebbers. Op slechts een uur rijden vanaf Inverness is dit een van de mooiste golfbanen in de Hooglanden. Het hotel heeft een fantastisch restaurant en 22 kamers en suite met uitzicht over de golfbaan en het water van Dornoch Firth. royalgolfhoteldornoch.co.uk

SLAPEN

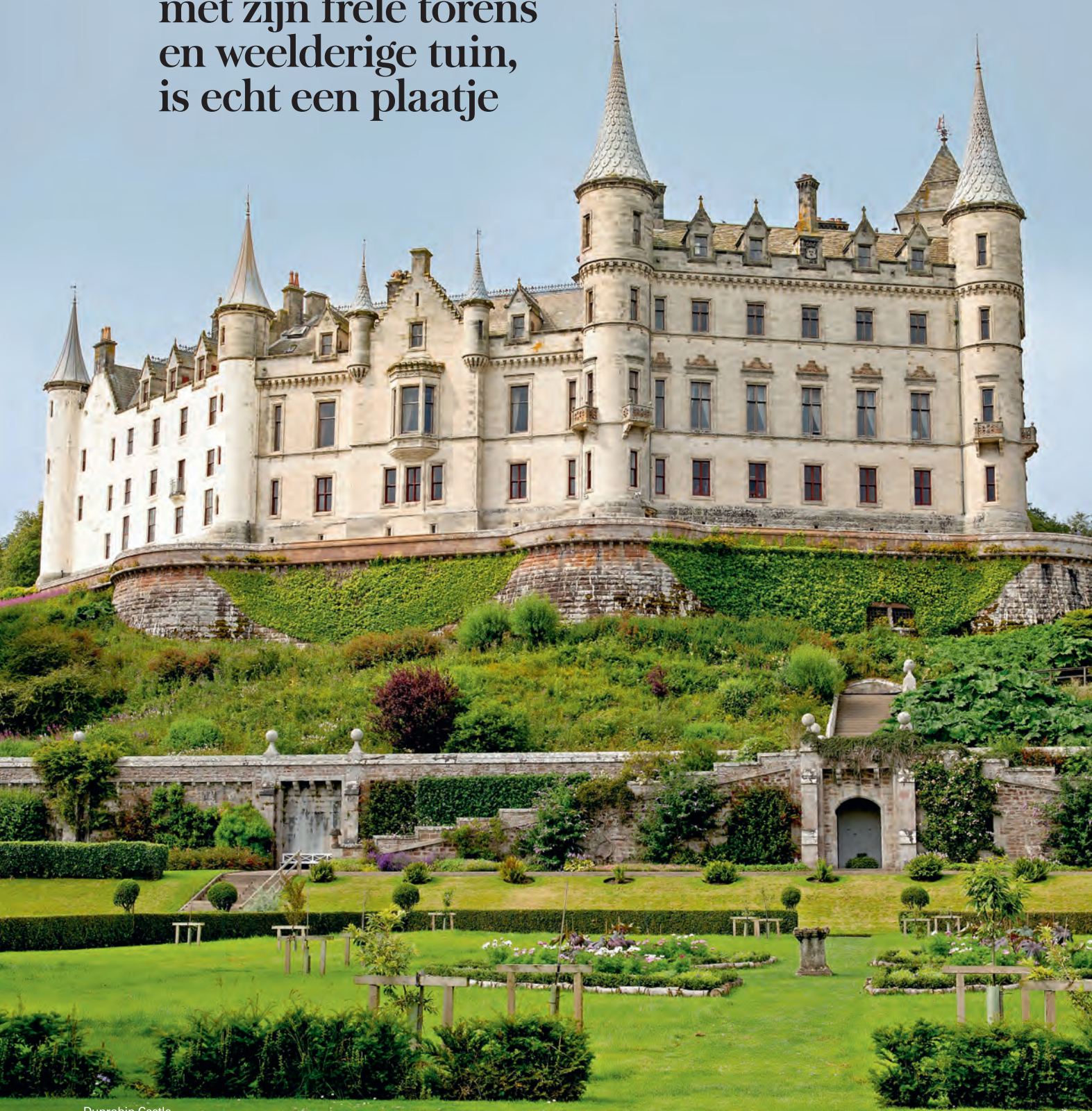
Braeside Retreats
Deze gloednieuwe ‘glamping pods’ liggen op het platteland bij John o’ Groats. De huisjes hebben een eigen privé-hottub en een fantastisch uitzicht op de Orkney-eilanden.
braesideretreats.co.uk

The Birdwatchers’ Cabin
Midden in de Balblair Woods ligt The Birdwatchers’ Cabin. Deze luxueuze cabin heeft uitzicht over Loch Fleet en op de omliggende bergen. Pure rust en rustieke luxe.
birdwatcherscabin.com

Scourie Lodge
Historisch huis met prachtige ommuurde tuin aan de noord-westkust. Meerdere dagen verblijven is hier aanbevolen.
scourielodge.co.uk

Achmelvich

Dunrobin Castle,
met zijn frêle torens
en weelderige tuin,
is echt een plaatje

Dunrobin Castle

door de MacLeod-clan, liggen aan de oevers van Loch Assynt. Naar verluidt spookt het in Ardvreck Castle. De dochter van een van de MacLeod-kasteelheren verdronk in Loch Assynt en wordt nu nog weleens op het strand gesignaleerd. Ook zou er een lange man in een grijs pak in de ruïnes rondlopen. Donkere wolken stapelen zich op, maar terwijl ik rondloop breekt de zon door. Het kasteel, de groene bergen en een dramatische lucht: het voelt als een filmdecor.

Langs ruige kliffen

De volgende dag bereik ik het noordelijkste stukje Schotland. De noordkust wordt gekenmerkt door de vele kalkstenen zeegrotten. De Smoo Cave is de grootste van het Verenigd Koninkrijk. Via een lange trap daal ik af naar de open kamer. Het bijzondere aan deze grot is dat de eerste kamer door de zee is gevormd, terwijl het tweede deel is uitgesleten door een zoetwaterstroom. Het noorden van Schotland blijkt verrassend veelzijdig. Het ene moment rijd ik langs tropisch uitzienende baaien met witte zandstranden en azuurblauwe wateren. Een paar uur later sta ik op de ruige kliffen bij John o' Groats, het noordelijkste dorp van Schotland. De wind is fris, zeemeeuwen krijsen, er hangt een dichte mist en het miezert licht voor het eerst sinds ik hier ben. Hoewel iedereen me gewaarschuwd had voor het slechte Schotse weer, heb ik tot nu toe vooral zon gezien. In de Roads End Coffee Shop warm ik op met koffie en een bagel en kijk ik naar vissersboten die de haven in- en uitvaren. Door de mist krijg ik van de oostkust weinig te zien, maar als ik bij Dunrobin Castle aankom trekt de lucht weer open. Dit kasteel is met zijn frêle witte torens en weelderige tuin werkelijk een plaatje. In de dertiende eeuw stond er een voorganger van het huidige kasteel, toebehorend aan de graven van Sutherland. Pas in de negentiende

Dunrobin Castle

Glen Ord

eeuw kregen het kasteel en de tuin hun huidige uiterlijk, vooral geïnspireerd op Franse kastelen en landschapstuinen.

Waanzinnige whisky's

Die avond verblijf ik in het dorp Dornoch. Hier is een van 's werelds beste whiskybars gevestigd in het middeleeuwse Dornoch Castle. De bar is gespecialiseerd in oude en zeldzame whisky's en binnen staan honderden flessen uitgesteld. "De Arran uit 1987 is mijn absolute favoriet," zegt de barman, terwijl hij een prachtige fles omhooghoudt, "maar u kunt ook een Brora proberen." Ik lach; met een prijs per glas waar je ook een volwaardig driegangenmenu voor kunt bestellen is de Brora een van Schotlands meest illustere whisky's. Ik kies voor de Arran en strijk neer bij het knapperende haardvuur. De volgende dag rijd ik naar de Glen Ord Distilleerderij, vlak bij eindpunt Inverness. Ord staat bekend om de Singleton van twaalf, vijftien of achttien jaar oud en is deels gevestigd in de originele panden uit de negentiende eeuw. Gids Kyle leidt me rond langs gigantische moutvaten en metershoge koperen ketels. Whisky maken is een nauwkeurig proces. Officieel mag de drank pas scotch heten als die drie jaar en één dag gerijpt heeft. Aan het eind van de tour mag ik proeven en laat ik me verleiden tot de aanschaf van de vijftienjarige Singleton. Het ontroerend mooie landschap mag dan niet in mijn koffer passen, dit stukje van de Hooglanden gaat mooi mee naar huis. ■

Nu naar Inverness ✈

Vanaf 10.000 Miles.
KLM vliegt 1 keer per dag naar Inverness.
Vluchtduur 1 uur en 40 minuten.

- De afstand van de luchthaven tot het centrum is 14 kilometer.
- Elke 30 minuten vertrekt er een bus naar het stadscentrum (reistijd 30 min).
- Voor een taxirit betaalt u ongeveer € 17.

Beeld: Getty Images (linksboven).

Clashnessie

ETEN

Robertson's Farm Shop

Boerenwinkel, net buiten Beaulieu, met huisgemaakte jams, vers fruit, vleeswaren en snacks. Vergeet niet om de Schotse hooglanders op het terrein even te aaien. robertsonsbearly.com

Shieldaig Lodge

Deze oude jachtlodge in de buurt van Badachro serveert vijfgangenproeverijen met bijbehorend wijnarrangement. De kreeften en oesters worden in de baai voor de deur gevangen. shieldaiglodge.com

Mac & Wild

Boven aan de prachtige Shin-watervallen ligt Mac & Wild, een informeel restaurant met een gevarieerd menu. macandwild.com

NIEUW

jura

E8: Bestseller met touchbediening

De JURA E8 is heel eenvoudig via het 2,8" touchscreen-kleurendisplay te bedienen en verwent met perfecte koffiespecialiteiten van de klassiekers tot de hippe trendspecialiteiten als latte macchiato, flat white of cappuccino. De modernste technologieën zorgen te allen tijde voor optimale bereidingsomstandigheden en een maximaal aroma.

De voordelen in één oogopslag

- 12 verschillende specialiteiten met één druk op de knop
- Uitloop voor microschuim^{G2} voor fluweelzacht melkschuim
- Touchbediening via 2,8" TFT-display met kunstmatige intelligentie die koffiegewoonten herkent en het scherm automatisch aanpast
- Aroma^{G3}-molen en Pulse Extraction Process (P.E.P.®) voor ultieme koffiekwaliteit

www.jura.nl

JURA - If you love coffee

Tropische verrassing

Natuurlijk is het op **Curaçao** goed toeven op een ligbedje aan de azuurblauwe zee. Maar in de hoofdstad Willemstad valt steeds meer te ontdekken – van hippe (culinaire) hotspots tot interessante musea.

TEKST ELODIE KINT

Beeld: Getty Images

De meeste toeristen gaan naar Curaçao voor de hagelwitte stranden en helderblauwe zee. Maar hoofdstad Willemstad is zeker ook de moeite waard. Vanwege de rijke historie plaatste Unesco in 1997 de hoofdstad op de Werelderfgoedlijst. Dankzij de investeringen die sindsdien zijn gedaan, in monumentale gebouwen én complete buurten, is het er nog mooier geworden. Het centrum van Willemstad is op te delen in vier wijken. In het bruisende Pietermaai wemelt het van de leuke restaurants, cafés met livemuziek en knusse boetiekhotels. In Punda zijn het de toeristische trekpleisters – zoals de beroemde gekleurde gebouwen aan de Handelskade, de drijvende Koningin Emmabrug en de markt aan de Sha Caprileskade – die de aandacht trekken. De volkswijken Otrobanda en Scharloo worden, door de komst van nieuwe horecagelegenheden, de sociale initiatieven en de prachtige muurschilderingen, steeds aantrekkelijker voor bezoekers. Verken deze vier wijken overdag zo veel mogelijk te voet om de sfeer van de stad rustig te proeven en

Verken de stad zo veel mogelijk te voet om de sfeer rustig te proeven

alle hoogtenpunten te ontdekken. Maak ook zeker wat tijd vrij om te relaxen op een van de stranden in en vlak bij het centrum, waar de dag vaak eindigt met een gezellig happy hour. Bij stadsstrand City Beach 88 of beachclub/appartementencomplex Saint Tropez Ocean Club is het bijvoorbeeld heerlijk toeven. Meer zien van het eiland? Huur dan een auto en rijd naar Westpunt om letterlijk en figuurlijk een andere kant van Curaçao te ontdekken. Hier bevinden zich tussen de ruige kliffen de mooiste baaien.

Number Ten

Fort Nassau

Mood Beach

De Drijvende Markt

ETEN & DRINKEN

Fort Nassau 1
De grote aantrekkingskracht van dit restaurant is het fenomenale uitzicht van 360 graden over het eiland, en de overheerlijke gerechten. Zoals de gekarameliseerde zalmfilet, pompoenravioli en kakelverse kreeft.
Fort Nassauweg

Gouverneur De Rouville 2
Signature dish bij restaurant Gouverneur De Rouville is de Cubaanse bananensoep. En ook de Caribbean chicken is om de vingers bij af te likken. Een mooi plekje aan het balkon met uitzicht op de Handelskade? Dan is een reservering noodzakelijk.
De Rouvilleweg 9F

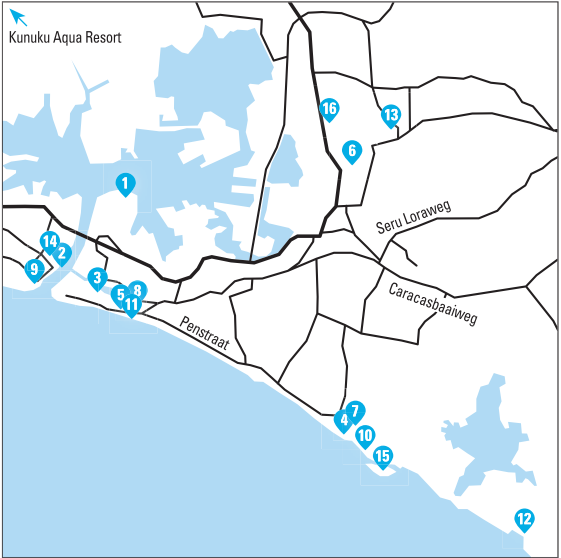
Plasa Bieu 3
Maak kennis met de kruidige keuken van Curaçao tijdens een bezoek aan Plasa Bieu. Een authentieke kantine in hartje Willemstad waar de lokale bevolking graag komt voor een stevige lunch. Probeer hier de kabritu stobá (geitenstoofpot), piská fresku (verse vis) of de kadushi (cactussoep).
De Ruyterkade

Mood Beach 4
Mood Beach is een beachclub in bohemian stijl. Hier is het prima relaxen onder de sfeervol ingerichte overkapping of op de vlonder aan zee, en vervolgens genieten van een lunch of diner.
Bapor Kibrá

BijBlauw 5
Voor een uitgebreid ontbijt is BijBlauw een aanrader. De croissants, het zachte landbrood en het spectaculaire uitzicht op zee vormen het perfecte begin van de dag. Ook een aanrader in de middag en in de avond.
Kaya Wilson Godett 82-84

Number Ten 6
Niet te vergelijken met de toeristische horecagelegenheden aan de kust en juist daarom zo leuk. In het in vintage stijl ingerichte koffiehuis en buiten op het terras wordt de lekkerste koffie van Curaçao geschonken, compleet met vers gebak of een lunch.
Santa Rosaweg 10

In Pietermaai wemelt het van de restaurants, cafés met livemuziek en boetiekhotels

- 1 Fort Nassau
- 2 Gouverneur De Rouville
- 3 Plasa Bieu
- 4 Mood Beach
- 5 BijBlauw
- 6 Number Ten
- 7 Kontiki Beach Resort
- 8 Boho Bohemian Boutique Hotel
- 9 Renaissance Curaçao Resort & Casino
- 10 Chill Beach Bar & Grill
- 11 Saint Tropez Ocean Club
- 12 Koko's Beach
- 13 Caribbean Spice Girl
- 14 Kurá Hulanda
- 15 Dolphin Academy
- 16 Children's Museum

Koko's Beach

Kontiki

Chill Beach

SLAPEN

Kontiki Beach Resort 7
In en om dit hotel, gelegen aan het meest uitgestrekte strand van Curaçao, ervaren gasten een oase van rust. En de grote tropische tuin en zoutwaterzwembaden zorgen voor het ultieme Caribische gevoel.
Bapor Kibrá

Boho Bohemian 8
Boutique Hotel
Boho, met negen stijlvol ingerichte kamers, is een relatief nieuw boetiekhotel in Pietermaai. Met de keuze uit onder andere een compacte studio of een grote loft die uitkijkt op de Caribische Zee. En... een jacuzzi in de tuin.
Johan van Walbeekplein 14

Renaissance Curaçao 9
Resort & Casino
Favoriet bij zakenreizigers. Vanwege de centrale locatie op loopafstand van de pontonbrug, het in pandige businesscenter waar regelmatig interessante bijeenkomsten worden gehouden en het privéstrand.
Baden Powellweg 1

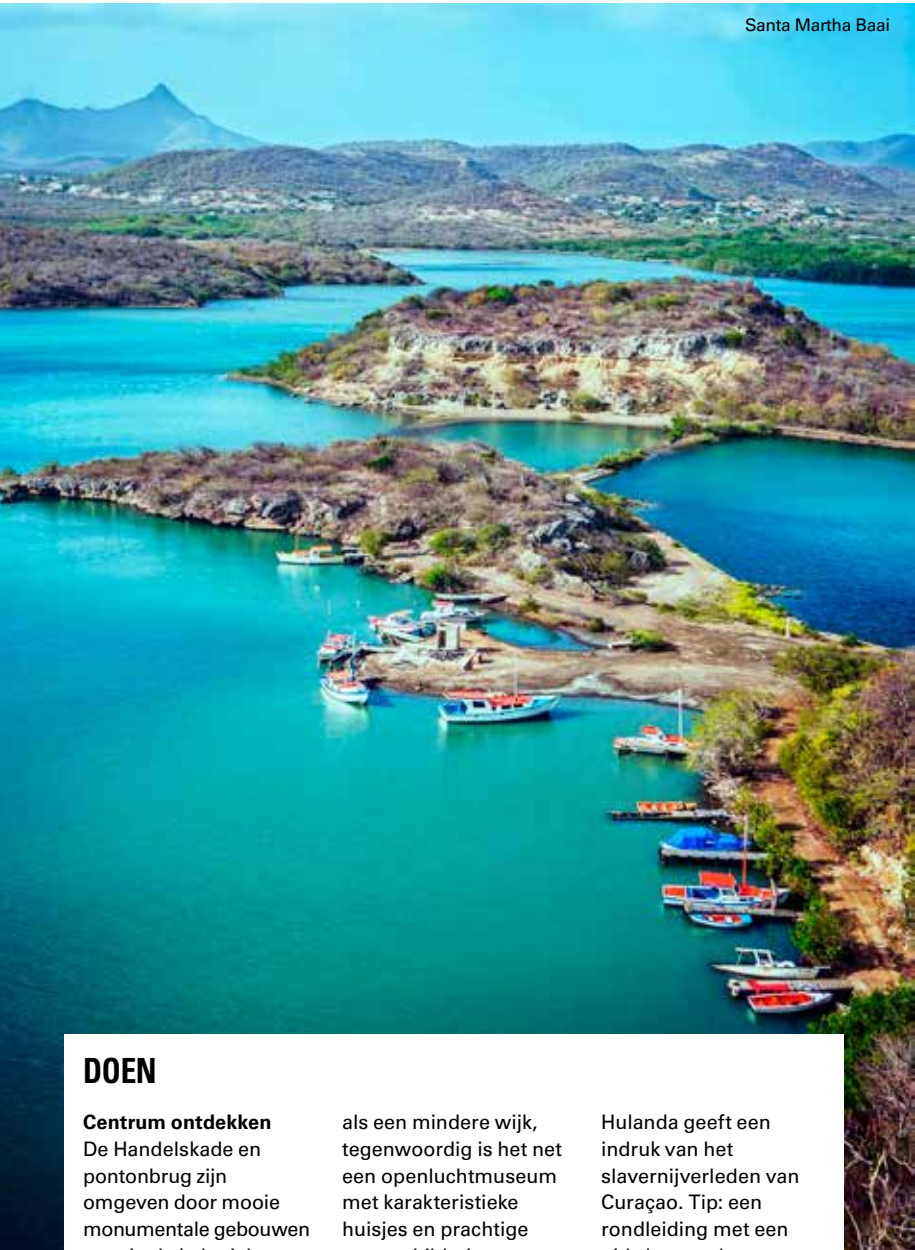
Boho Hotel

STRANDTENTEN

Chill Beach Bar & Grill 10
Drijfhouten bordjes, hangmatten en palmbomen kriskras tussen de ligbedjes. Elke vrijdagmiddag is het hier happy hour.
Bapor Kibrá

Saint Tropez 11
Ocean Club
Aan het strand rondom de infinitypool van Saint Tropez worden de gasten op hun wenken bediend. Goede cocktails en lunches en uitzicht op zee.
Pietermaai 152

Koko's Beach 12
Ontsnappen aan de hectiek van Jan Thiel Beach? Koko's heeft een relaxte vibe, er zijn comfortabele ligbedden en het eten is goed.
Kaya Damasco, Jan Thiel

Santa Martha Baai

DOEN

Centrum ontdekken
De Handelskade en pontonbrug zijn omgeven door mooie monumentale gebouwen waarin de koloniale invloeden van Spanje , Nederland en Portugal terug te zien zijn.
whc.unesco.org/en/list/819

Wandeling in Otrobanda
Stond het ooit bekend

Muurschildering tijdens een stadswandeling.

als een mindere wijk, tegenwoordig is het net een openluchtmuseum met karakteristieke huisjes en prachtige muurschilderingen. Het échte Willemstad ontdekken kan tijdens een wandeling door deze buurt.
facebook.com/Dushi-WalksCuracao

Kookworkshop
'Caribbean Spice Girl' Helmi Smeulders leert deelnemers aan haar kookworkshops de heerlijkste gerechten bereiden met lokale ingrediënten.
caribbean-spice-girl.com

Kurá Hulanda
Een bezoek aan het slavernijmuseum Kurá

Hulanda geeft een indruk van het slavernijverleden van Curaçao. Tip: een rondleiding met een gids brengt de indrukwekkende verhalen tot leven. Zo komt dit deel van de geschiedenis van het eiland echt binnen.
Klipstraat 9

Roadtrippen
De mooiste baaien en natuurparken liggen aan de andere kant van het eiland, bij Westpunt. Maak een roadtrip met een (huur)auto langs bijzondere plekken zoals Santa Martha Baai, Shete Boka, het Christoffelpark en mooie stranden als Cas Abao en Playa Lagun.

DOEN MET KINDEREN

Dolphin Academy
Een ontmoeting met een dolfijn is een onvergetelijke ervaring, als kind, maar ook als volwassene. Bij Dolphin Academy kan vanaf de leeftijd van acht jaar met dolfijnen in hun natuurlijke habitat worden gezwommen. Het is een bijzondere ervaring om zo dicht bij de prachtige dolfijnen te zijn.
dolphin-academy.com

Children’s Museum Curaçao
Kinderen mogen in het Children’s Museum doen wat in andere musea verboden is: alles aanraken. Met leuke spellen wordt hun cognitieve, fysieke, sociale en creatieve ontwikkeling gestimuleerd. De verschillende zones in het museum zijn speciaal op de ontwikkeling van kinderen gericht.
childrensmuseumcuracao.org

Kunuku Aqua Resort
Het ultieme vakantieparadijs voor de jonge reiziger bevindt zich ongeveer een halfuurtje buiten Willemstad. Achter de poorten van Kunuku Aqua Resort schuilt een waterpark met glijbanen en zwembaden. Hier kunnen kinderen de hele dag ravotten, terwijl hun ouders relaxen op een ligbedje. Er zijn meerdere kinderbaden, maar ook een zwembad om rustig baantjes te trekken.
kunukuresort.com

Nu naar Willemstad
Vanaf 26.000 Miles.
KLM vliegt 1 keer per dag naar Willemstad.
Vluchtduur 9 uur en 35 minuten.
•De afstand van de luchthaven tot het centrum is 12 kilometer.
•Voor een taxiit betaalt u ongeveer € 30.

LODDER[®]
KEUKENS

STERK STAALTJE

De beroemde Canadees-Amerikaanse architect Frank Gehry – de ontwerper van het Guggenheim Museum in Bilbao – ontwierp ook de Walt Disney Concert Hall in Los Angeles, waar het Los Angeles Philharmonic Orchestra resideert. De buitenkant van het gebouw is opgetrokken uit roestvrij staal en verbeeldt de zeilen van een schip. Overdag weerkaatst het zonlicht van de ronde vormen, 's avonds worden ze geaccentueerd door de lichten van de stad. laphil.com

Nu naar Los Angeles ✈

- Vanaf 27.000 Miles.
- KLM vliegt 1 keer per dag naar LA.
- Vluchtduur 10 uur en 55 minuten.
- De afstand van de luchthaven tot het centrum is ongeveer 29 kilometer.
- Bussen met overstap naar het centrum vertrekken regelmatig (reistijd 90 min).
- Voor een taxi betaalt u ongeveer € 63.

A man with a beard, wearing a grey sweater, is holding two babies in a nursery. The babies are wearing pink polka-dot onesies. In the background, there is a crib with a mobile hanging above it. The text 'welke zorg heb jij echt nodig?' is overlaid in yellow.

welke zorg heb jij echt nodig?

Wat er ook verandert in je leven, het is altijd slim om te checken of je zorgverzekering beter en voordeliger kan. Daarom geeft Independer inzicht, overzicht en advies. Zodat je zelf de juiste keuze kunt maken. Sluit hem direct af op independer.nl en ontvang een gratis Tandongevallen-verzekering.

KLM for you

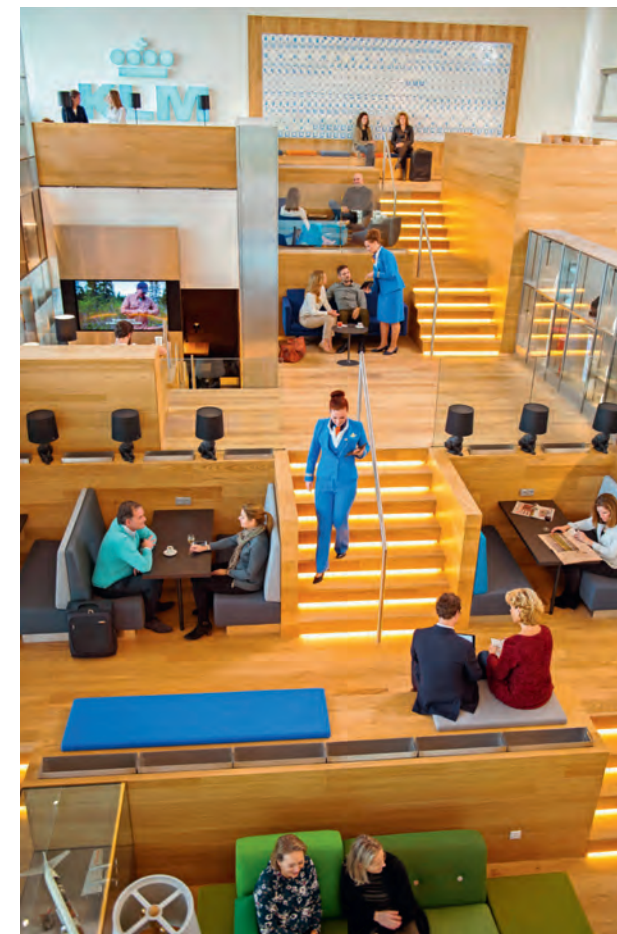
Het laatste KLM-nieuws **57** Uit onze shop: Rituals-geursticks **59**
Flying Blue **60** Frequent flyers **62** Fly Responsibly **64**
KLM-Partnernieuws **66** Behind the scenes **67**
Uit onze shop: Moët & Chandon Ice Impérial champagne **68**

Met KLM ligt de wereld aan je voeten

Hardlopen is leuk, gezond en een uitstekende manier om de wereld te ontdekken. Wij vliegen je comfortabel en rechtstreeks naar de mooiste bestemmingen. Vanaf daar is het aan jou om je ontdekkingsreis te vervolgen. Met een paar hardloopschoenen in je koffer zijn de mogelijkheden onbegrensd - klm.nl/running

 Fly Responsibly

KLM Non-Schengen Crown Lounge

UITGERUST AAN BOORD

Sinds het najaar van 2019 is de KLM Non-Schengen Crown Lounge officieel open. De lounge biedt een buitengewone en onvergetelijke ervaring. Met verschillende digitale innovaties, een indrukwekkende inrichting en topservice, -catering en -comfort is het een bestemming op zich.

Het decor van de nieuwe lounge is ontworpen door het gerenommeerde Nederlandse architectenbureau Concrete en is geïnspireerd op het Nederlandse landschap. Het interieur bestaat uit vijf inspiratiezones: 'Polder' is om in te werken, in 'City' en 'Sky' kunt u heerlijk eten en

drinken, het 'Sea'-gedeelte is voor ontspanning en in 'Dutch Mountain' vindt u entertainment en kunst. KLM biedt in de lounge nu ook comfortabele sleep cabins aan. De cabins zijn uitgerust met gratis wifi en led-/lcd-tv. Maak gebruik van een eigen douche en een ruim bed met luxe bedlinnen. Zo gaat u fris en uitgerust op reis. De sleep cabins zijn geopend van 6.00 tot 20.00 uur. U kunt online of in de lounge een reservering maken, voor minimaal drie tot maximaal vijf uur. In totaal komen er twintig sleep cabins in de lounge met prijzen vanaf €49,50. Het is mogelijk om met Miles te betalen. lounge.klm.com

KLM Travel Assistant

Persoonlijke reisassistent helpt u op weg

KLM Travel Assistant biedt services die gebaseerd zijn op spraaktechnologie en worden aangeboden door Google Assistant en Amazon Alexa. Beide systemen zijn virtuele, persoonlijke assistenten die u op een nieuwe, meer intuïtieve manier helpen bij de voorbereiding van uw reis. Zo kunnen ze u door middel van een reeks vragen ondersteunen

bij het vinden van een geschikte bestemming, het boeken van een ticket, het inpakken van uw bagage en het plannen van uw vlucht. Een alles-in-één-ervaring! Google Assistant is beschikbaar voor Android-, en Apple-smartphones. Amazon Alexa is onder andere beschikbaar voor Echo. social.klm.com/travel-assistant

KLM heeft speciale afspeellijsten beschikbaar op Spotify, van upbeat take-off-nummers tot vrolijke zomerliedjes

Nieuwe KLM-bestemming

BRUISEND BANGALORE

Sinds oktober 2019 vertrekt er vanaf Schiphol drie keer per week een rechtstreekse vlucht naar de stad Bangalore in het zuiden van India. Daarmee is het, naast Delhi en Mumbai, de derde bestemming in India die rechtstreeks bereikbaar is met KLM. U vliegt erheen met een Boeing 787-9 (Dreamliner). Tevens biedt KLM nu via Amsterdam nog meer connecties aan tussen India en de Verenigde Staten. Bangalore staat ook bekend als 'Garden City' vanwege de vele parken en tuinen en heeft een tropisch klimaat. De hipste stad van India heeft alles voor zowel de zaken- als de vakantiereiziger. klm.com

Schiphol
**PARKEREN
DIRECT
REGELEN**

Parkeren op de luchthaven is een belangrijk onderdeel van uw reis. Dankzij de samenwerking met Schiphol is het nu mogelijk om direct bij uw KLM-boeking een parkeerplaats op Schiphol te

reserveren. Klik op de optie ‘Schiphol Parking’ via ‘Mijn Reis’ op klm.com of in de KLM-app en reserveer uw parkeerplaats. Schiphol Parking is 24/7 geopend. parking.schiphol.nl

Fly Responsibly
**VLIEG OOK
CO₂-NEUTRAAL**

Met de CO2ZERO-service van KLM kunt u al voor een klein bedrag uw persoonlijke aandeel in de CO₂-uitstoot van uw vlucht compenseren. Selecteer tijdens het boeken van uw vlucht de reisoptie ‘CO2ZERO’ op klm.com of in de KLM-app. Vorig jaar gingen ruim 88.000 passagiers u voor. Het bedrag dat u compenseert wordt door ons geïnvesteerd in een herbebossingsproject in Panama. Met deze en meer initiatieven neemt KLM het voortouw om de luchtvaart duurzamer te maken. klm.nl/flyresponsibly

KLM is
verkozen
tot
Business
Airline
of the
Year 2019
VOOR
Europa,
Africa,
North,
Central
& South
America

Air&Rail
**Van Amsterdam naar
Brussel met de trein**

KLM, Thalys en de NS hebben de handen ineen geslagen om de vluchten tussen Brussel en Amsterdam te vervangen. Met ingang van 29 maart 2020 vervangt KLM één dagelijkse vlucht tussen Schiphol en Brussel door stoelcapaciteit op de hogesnelheidstrein Thalys. Het terugbrengen van vijf naar vier vluchten per dag op de route Schiphol-Brussel en het verbeterde Air&Rail-product met Thalys zijn de eerste stappen in het vervangen van korte-afstands-vluchten door de trein. klm.nl/flyresponsibly

Jubileum
**STICHTING VALK
VIERT FEEST**

Stichting VALK is jarig. De organisatie die mensen voor hun vliegangst behandelt, bestaat precies dertig jaar. En er was dit jaar nóg een bijzondere mijlpaal: onlangs werd de 10.000^e cliënt behandeld.

De stichting is het geesteskind van Lucas van Gerwen, piloot en als klinisch psycholoog gepromoveerd op vliegangst. Hij kwam op het idee toen hij te maken kreeg met een angstige passagier in het vliegtuigje dat hij bestuurde. In 1989 werd Stichting VALK officieel opgericht door KLM, Schiphol en de Universiteit van Leiden. De stichting kreeg een voorbeeld-functie in de wereld op het gebied van vliegangstbehandeling. Cliënten met vliegangst krijgen een

uitgebreide intake om vast te stellen van wat voor soort vliegangst er sprake is. Van Gerwen: “Vervolgens wordt een zogeheten ‘therapeutisch maatpak’ gemaakt, aangepast aan de behoeften van de cliënt. Dat maatpak bestaat uit gesprekken met een psycholoog, veel informatie over angst, kennisvoorziening over de luchtvaart en een vlucht in de simulator. De training wordt afgesloten met een vlucht in een Boeing 737 naar een Europese bestemming.” Het succespercentage van de cursus is 96%. Van Gerwen, enthousiast: “Het is zó lonend om mensen van hun angst af te helpen. We hebben op kantoor duizenden kaartjes hangen die cliënten vanaf hun reisbestemming hebben gestuurd. Dáár doe je het voor.” valk.org

Beeld: Shutterstock (Parkeren, Brussel).

Beeld: Denis Koval.

**GEUR
BEKENNEN**

De stijlvolle Amsterdam Collection-geursticks van Rituals zijn speciaal ontwikkeld voor World Business Class, maar u kunt nu ook uw huis vullen met de heerlijke geur van Nederlandse tulpen en de Japanse citrusvrucht yuzu.

Miles-aanbieding
Nu 28,5% korting

12.991 miles*
i.p.v. van 18.188 Miles

*Deze aanbieding is geldig t/m zondag 5 januari 2020. Bestel dit product op store.flyingblue.com. Hier vindt u ook andere Rituals-producten die in de aanbieding zijn, zoals de hand balm die al verkrijgbaar is vanaf 6.203 Miles.

Samenwerking AccorHotels

DUBBEL SPAREN MET MILES+POINTS

Vanaf nu is het mogelijk om tegelijkertijd Flying Blue Miles en Le Club AccorHotels Rewards-punten te sparen met een geselecteerde vlucht of hotelverblijf.

Zo werkt het:

- Als u vliegt, verdient u Le Club AccorHotels Rewards-punten boven op de gebruikelijke Flying Blue Miles. Voor elke twee euro die u uitgeeft aan de vlucht of een extra optie, verdient u één Rewards-punt.
- Verblijft u in een Le Club AccorHotels-hotel, dan krijgt u Flying Blue Miles boven op de gebruikelijke Rewards-punten. Voor elke euro die u uitgeeft bij Le Club AccorHotels, krijgt u één Flying Blue Mile.

En er is meer.

U kunt nu uw Rewards-punten eenvoudig converteren naar Flying Blue Miles en omgekeerd. Dus u kiest waar en wat u wilt besparen met uw Miles+Points.

Meedoen is simpel.

Zorg dat u deelneemt aan beide loyaliteitsprogramma's en koppel de twee accounts in uw profiel. Daarna spaart u meteen dubbel en is het mogelijk om punten over te zetten naar Miles+Points. flyingblue.nl/nl/partners

Gespaarde Miles kunt u ook aan een goed doel of een start-up schenken, of overdragen aan iemand die u lief is

Flying Blue Shop for Miles

Verdien al shoppend Miles

Flying Blue Shop for Miles is dé plek om Miles te sparen voor al uw online aankopen. Op deze site kunt u terecht bij talloze retailers, waaronder Apple, Coolblue, en bol.com. U ontvangt Miles bij uw aankoop, en wanneer u uw Flying Blue American Express-card bij het afrekenen gebruikt, krijgt u zelfs nog meer Miles. Er worden steeds weer nieuwe shops en deals toegevoegd, dus neemt u vooral regelmatig een kijkje. earnonline.flyingblue.com

Flying Blue
Cash & Miles

Vind het perfecte (kerst)geschenk

Shop de nieuwste producten van merken als Apple, Rituals, Sony, Fatboy, Lego en Bose. Huur een auto, boek een rondvaart in Amsterdam bij Lovers of verwen uzelf met prachtige oorbellen van Miccy's. Met meer dan 4000 producten in de Flying Blue Store is er voor elke Flying Blue-deelnemer wel iets te vinden. In de feestmaand december hebben we extra korting op alle Moët & Chandon-producten. Komt u net wat Miles te kort? Met Cash & Miles kunt u, voor de aanschaf van een groot aantal producten, ook een deel met geld betalen. Alle prijzen zijn all-inclusive, dus er komen geen extra kosten bij. Ga direct naar de Flying Blue Store en vind het perfecte geschenk. store.flyingblue.com

Samenwerking Zeetours en Cruisewinkel

VLIEGEN OF VAREN (OF BEIDE)?

Een cruise is een ideale manier om in een korte tijd veel te zien. U kunt nu ook Miles sparen met varen. Boek een cruise bij Zeetours of Cruisewinkel en ontvang één Mile voor iedere euro die u uitgeeft. Bij het boeken hoeft u alleen maar uw FlyingBlue-nummer op te geven. U kunt ervoor kiezen om alleen een cruise te boeken of een cruise inclusief vlucht. zeetours.nl/flying-blue, cruisewinkel.nl/flying-blue

Beeld: Shutterstock (Dubbel sparen), 2018 VARSBAVO (Vliegen of varen).

Maak je wereld groter

Waar je in je leven ook heen wilt, we gaan er samen naartoe. Of je nu de liefde van je leven gaat ontmoeten in Zuid-Amerika, de grote baas wordt in New York of naar jezelf op zoek gaat in Azië. Met rechtstreekse vluchten naar meer dan 160 bestemmingen ligt de wereld aan je voeten. **Boek je volgende vlucht op klm.nl**

TROUW AAN BLAUW

Sommige frequent flyers spenderen misschien wel meer uren in de lucht dan een piloot. Flying Dutchman vraagt twee klanten naar hun mooiste reizen en KLM-herinneringen.

TEKST EMMA VAN EGMOND FOTOGRAFIE ANOUK DE KLEERMAEKER

Jean-Paul Roosendaal (59) is zelfstandig ondernemer en Chief Commercial Officer bij Menshen, een kunststofproductiebedrijf. Hij vliegt al 35 jaar de wereld over en maakt zo'n honderd vluchten per jaar.

Wereldreiziger

“Ons bedrijf opereert in veertien landen, van China tot Mexico. Ik vlieg al zo lang voor zaken de wereld over: ik weet niet anders. In de Business Class geniet ik van de rust. Ik kan nadenken over complexe zaken. Aan boord word ik niet afgeleid en is mijn concentratie optimaal.”

Leuke verrassing

“In 2004 ontving ik een brief van KLM. Daarin stond dat ik de Platinum for Life-titel had bereikt. Ik behoud de Platinum-status levenslang, aangezien ik destijds tien jaar aaneengesloten Platinum-lid was. Een fijne verrassing. Na al die vliegreizen draag ik KLM een warm hart toe. Het grootste voordeel van KLM? De vele directe verbindingen, zoals naar Las Vegas. Daar zijn mijn Engelse en Duitse collega's jaloers op.”

Stukje Nederland

“Mijn vrouw en twee kinderen zijn het gewend dat ik veel van huis ben. Maar ik nam én

neem ze regelmatig mee op verre reizen. Ze vliegen graag en hebben, net als ik, al veel van de wereld gezien. Tegenwoordig reizen we regelmatig samen naar Bonaire. Het is voor mij namelijk belangrijk om een aantal keer per jaar vanuit die tijdzone te werken. Een heerlijk stukje Nederland in het buitenland. Dit jaar vieren we hier ook kerst en oud en nieuw.”

Topmodel

“Ooit zat ik vanuit New York naast een wereldberoemd Nederlands topmodel. Grappend vertelde ik mijn vrienden dat ik met haar aan mijn zij 'de nacht had doorgebracht'. Als ik mocht kiezen, zou ik weleens naast geschiedkundige Rob de Wijk willen zitten. Hij schreef het intrigerende boek *De nieuwe wereldorde* over hoe China sluipenderwijs de macht zou overnemen. Daar zou ik dan over willen praten.”

Het honderdste huisje

“Onlangs ontving ik het honderdste KLM-huisje: Paleis Huis ten Bosch. Inmiddels heb ik de serie compleet. Daar ben ik blij mee. De meeste KLM-huisjes heb ik zelfs meer dan twee keer. Mijn verzameling staat opgesteld in een vitrinekast op mijn kantoor in Nederland.”

“Na al die vliegreizen draag ik KLM een warm hart toe”

Als Strategic Portfolio Manager bij een biotechnologiebedrijf maakte Lucy Peltenburg (55) zo'n twintig vluchten per jaar, voornamelijk naar San Francisco. Vorig jaar richtte ze Ganttenburg Consultancy op, dat biotechnologiebedrijven helpt de financiële en operationele research- & developmentplanning te verbinden.

Compleet zen

“Tijdens mijn vluchten focus ik me volledig op mezelf. Ik lees een boek, werk een beetje, luister muziek en kijk films zonder mijn mails te checken. Dat is rustgevend. Als ik dan in San Francisco aankwam, stapte ik altijd helemaal zen mijn huurauto in. Al rijdend over de Golden Gate Bridge realiseerde ik me iedere keer weer: wat is dit toch bijzonder. Ik heb veel plezier in het reizen.”

Schilderachtig diner

“Omdat ik Platinum Ultimate-member was geworden, nodigde KLM me in 2018 uit voor een diner in de prachtige hal van het Van Gogh Museum. Zowel KLM-topmannen Pieter Elbers en Harm Kreulen als de toenmalige Van Gogh-directeur Axel Rüger waren aanwezig. Dit was enorm gezellig: we hebben veel gelachen en gesproken over de verbondenheid die we voelen met KLM.”

Bijzondere verjaardag

“Ik vlieg het liefst met KLM. De crew is altijd vriendelijk, respectvol en geeft alle passagiers veel aandacht. Ooit zou ik jarig worden tijdens

een terugvlucht. Een van de piloten kwam naar mijn stoel: hij had voor mij berekend waar we, om twaalf uur precies, zouden vliegen. Dit bleek tussen Noord-Canada en Groenland te zijn. Achteraf kreeg ik een fles champagne en een felicitatiekaartje. Dit vond ik zo attent. Ook raakte ik eens in gesprek met een KLM-stewardess, die mij veel later opnieuw herkende en enthousiast vroeg hoe de vakantie met mijn zoon was geweest. Dat soort dingen vind ik bijzonder – en typisch KLM.”

Familievakantie

“Mijn twee zonen en ik houden van actieve vakanties. Hoe ruiger de natuur, hoe beter. Van mijn gespaarde Miles vlogen we afgelopen zomer naar Canada. Een onvergetelijke reis, vooral omdat we al die prachtige natuur samen konden bewonderen. Net als mijn reis door Patagonië in 2016, die ik vanuit een werktrip in San Francisco maakte. Tegelijkertijd ook twee confronterende reizen: gletsjers trekken zich, door de klimaatverandering, in rap tempo terug.”

Goed gesprek

“Als ik mocht kiezen, zou ik graag eens naast Eva Jinek in het vliegtuig willen zitten. Ik ben benieuwd hoe de voorbereiding van zo'n live-talkshow verloopt. Hoe groot is haar team? Hoe bereidt ze zich voor? Dat intrigeert me. Daarnaast ben ik nieuwsgierig naar hoe haar dagelijks leven, naast dat uurtje per dag op televisie, eruitziet. Ze lijkt me een boeiende medepassagier.”

“Zó attent: op mijn verjaardag gaf de crew me een fles champagne”

6 vragen over

Duurzame vliegtuigbrandstof

Een duurzaam alternatief voor fossiele brandstof is een van de hoogste prioriteiten van KLM. Daarom openen KLM en partner SkyNRG in 2022 een fabriek voor duurzame vliegtuigbrandstof. Een flinke stap vooruit op het gebied van een groenere toekomst en de circulaire economie.

1

Wat is duurzame vliegtuigbrandstof precies?

Duurzame vliegtuigbrandstof – ook bekend als *sustainable aviation fuel* (SAF) of duurzame kerosine – wordt op twee manieren geproduceerd: uit duurzame biomassa-grondstoffen zoals planten, algen en oneetbare zaden. Of uit landbouw-, huishoudelijk of industrieel afval. Deze grondstoffen bieden een alternatief voor het gebruik van fossiele brandstoffen als kerosine. KLM monitort de productie van duurzame vliegtuigbrandstof voortdurend, met als doel dat eventuele nadelen in elk geval minder schadelijk zijn dan de effecten van een vergelijkbare hoeveelheid fossiele brandstof. Daarnaast zorgen we ervoor dat de duurzame vliegtuigbrandstof uitsluitend afkomstig is van grondstoffen die geen negatieve invloed hebben op de biodiversiteit of de voedselproductie.

2

Waarom zet KLM zich in voor duurzame vliegtuigbrandstof?

Het verkleinen van de ecologische voetafdruk is een van de hoogste prioriteiten binnen de duurzaamheidsstrategie van KLM. Het stimuleren van de ontwikkeling van duurzame vliegtuigbrandstof is een van de manieren om dat doel te bereiken. Door kerosine te vervangen door duurzame vliegtuigbrandstof kan de CO₂-uitstoot namelijk met wel 85 procent worden gereduceerd. De markt voor duurzame vliegtuigbrandstof staat echter nog in de kinderschoenen. Onze ambitie is om tegen 2030 minstens vijf procent duurzame vliegtuigbrandstof te gebruiken.

KLM streeft ernaar om tegen 2030 minimaal 5% duurzame kerosine te gebruiken

3

Waarom gebruiken niet alle luchtvaartmaatschappijen duurzame vliegtuigbrandstof op grote schaal?

Het is om diverse redenen nog niet mogelijk om vluchten uit te voeren met uitsluitend duurzame vliegtuigbrandstof. Zo beperken strikte veiligheidsrichtlijnen binnen de luchtvaartsector het gebruik van duurzame vliegtuigbrandstof tot maximaal vijftig procent. Bovendien is er groot gebrek aan faciliteiten om deze brandstof te produceren, waardoor de prijs van duurzame vliegtuigbrandstof tot drie keer hoger is dan die van fossiele brandstof. Er bestaat op dit moment één fabriek die continu duurzame vliegtuigbrandstof produceert die geschikt is voor de vliegtuigen van KLM. Deze bevindt zich in Los Angeles en kan slechts beperkte hoeveelheden leveren. Al sinds 2017 gebruikt KLM duurzame vliegtuigbrandstof voor commerciële vluchten. Op dit moment worden alle vluchten van Los Angeles naar Amsterdam met deze brandstof uitgevoerd.

4

Wat doet KLM om duurzame vliegtuigbrandstof op de kaart te zetten?

We willen graag meer duurzame vliegtuigbrandstof produceren – maar dat kunnen we niet alleen. Daarom werken we samen met partners, waaronder leveranciers, bedrijven en de overheid. Zo hebben we in 2010, samen met Spring Associates en ARGOS (voorheen North Sea Petroleum), SkyNRG opgericht. SkyNRG is op dit moment wereldleider op de markt voor duurzame vliegtuigbrandstof. Het is uiteraard ook belangrijk om die wereldwijde markt voor duurzame vliegtuigbrandstof te vergroten. Het KLM Corporate BioFuel Programma is een van de voorbeelden van een intensieve en succesvolle samenwerking met andere bedrijven.

5

Hoe kunnen passagiers bijdragen aan een groenere toekomst?

Passagiers spelen een belangrijke rol in de verduurzaming van de luchtvaart. Door deel te nemen aan het CO₂ZERO-programma van KLM kunnen reizigers hun aandeel in de CO₂-uitstoot van hun vlucht berekenen en compenseren. Deelnemers ondersteunen op deze wijze diverse CO₂-compensatieprojecten die de Gold Standard-certificering hebben behaald. Door samen te werken met passagiers, partnerorganisaties en bedrijven kunnen we het luchtvervoer duurzamer maken.

Met Fly Responsibly neemt KLM het initiatief voor verantwoord vliegen en een duurzamere luchtvaart. Ontdek wat wij samen kunnen doen op klm.nl/flyresponsibly.

6

Wat zijn de volgende stappen voor duurzame vliegtuigbrandstof bij KLM?

Europa krijgt binnen afzienbare tijd een eigen toeleveringsketen voor alternatieve brandstof. SkyNRG wil in 2022 de eerste Europese fabriek voor duurzame kerosine openen. Dit wordt de grootste faciliteit voor duurzame vliegtuigbrandstof, volledig gericht op rechtstreekse levering van brandstof aan KLM en andere luchtvaartpartners. KLM is er trots op dat zij SkyNRG's *launching customer* is en het grootste deel van de te produceren duurzame vliegtuigbrandstof zal afnemen. Dit is een belangrijke nieuwe stap

Reizigers kunnen hun aandeel in de CO₂-uitstoot compenseren

op weg naar het realiseren van de duurzaamheidsambities van KLM. De fabriek zal ongeveer 100.000 ton brandstof per jaar produceren, evenals 15.000 ton duurzame bio-lpg als bijproduct. Regionale afval- en reststromen (afgewerkt frituurvet, bijvoorbeeld) vormen de grondstoffen. Deze worden verwerkt met behulp van groene waterstof.

China Eastern Airlines Group
**Ontdek
prachtig China**

China Eastern Airlines Group bestaat uit China Eastern Airlines en Shanghai Airlines, met een gezamenlijke jonge vloot van 817 vliegtuigen (Boeings en Airbusen) en is de tweede airline van China. Vier keer per week verbinden zij Shanghai Pudong International Airport met Amsterdam Schiphol. De vluchten worden uitgevoerd met de nieuwe, comfortabele Airbus A350-900. En: als een van de weinige luchtvaartmaatschappijen kunt u er als Businessclass-passagier gebruikmaken van een luxe limousineservice – zowel in Nederland als in Shanghai.
us.ceair.com, hahnair.com

Air France

LA PREMIÈRE IN DE PRIJZEN

Air France is, net als vorig jaar, in de prijzen gevallen tijdens de Skytrax World Airline Awards* 2019. De volgende drie categorieën zijn beloond met een award:

Best first-class lounge dining

De La Première-lounge op luchthaven Parijs-Charles de Gaulle, een exclusieve ruimte van zo'n 1000 vierkante meter, ademt rust en sereniteit. Met fine dining, een luxe spa en toegang tot interessante literatuur ontbreekt het u aan niets.

Best first-class onboard catering

Sinds 2019 zijn drie Michelin-bekroonde chef-koks, namelijk Michel Roth, Régis Marcon en Emmanuel Renaut, verantwoordelijk voor de gastronomische creaties aan boord in La Première. Ter nagedachtenis aan Joël Robuchon, hebben de gerechten

van deze virtuoze chef-kok ook een vaste plek op het menu.

Best first-class comfort amenities

Van een hydraterende nachtcrème tot een voedende handcrème: in samenwerking met het Franse schoonheidsinstituut Carita biedt Air France een fijne, exclusieve selectie verzorgingsproducten die zijn samengebracht in de La Première-comfortkit.

*De Skytrax World Airline Awards, ook wel bekend als de 'airline-Oscars', zijn een bekende prijs in de luchtvaartindustrie, gebaseerd op de meningen van reizigers.
worldairlineawards.com

SkyTeam

DE REIS VAN UW LEVEN

Heeft u altijd al uw koffers willen pakken om de wereld rond te reizen, maar schrok het logistieke puzzelwerk u af? De Round the World (RTW)-planner van SkyTeam helpt bij het samenstellen van iedere droomreis. Vier oud en nieuw met uitzicht op de prachtige skyline van een

wereldstad of start 2020 op een tropisch strand. Boek tussen 30 november en 31 december 2019 uw ultieme RTW-route met 15% korting (Business- of Economyclass), en vertrek vervolgens tussen 7 december 2019 en 7 maart 2020.

skyteam.com

SkyTeam
bestaat uit
negentien
airlines die
gezamenlijk
630 miljoen
passagiers
per jaar
verwelkomen
op meer
dan 14.500
dagelijkse
vluchten

Delta Airlines

Helemaal in de watten

Geniet van een gratis 'welcome aboard'-cocktail, voorgerechten, warme handdoeken en vernieuwde oordopjes en headsets. Deze vernieuwde Main Cabin-service (Economyclass) van Delta Airlines kunt u ervaren op hun intercontinentale vluchten met een vluchtduur van zes en half uur en langer.
news.delta.com

Air France

STREAMEN IN DE LUCHT

Dankzij de nieuwe (en gratis!) streamingservice van Air France kijkt u uw favoriete film of serie voortaan op uw eigen smartphone, tablet of laptop. Dit kan in zeven Boeing 777-300-vliegtuigen. Vanaf april 2020 zijn alle twaalf vliegtuigen van dit type met deze service uitgerust. Een

aangename aanvulling op het huidige in-flight entertainmentaanbod.
airfrance.nl

Beeld: Shutterstock (China).

Interview: Bonnie Pannen. Fotografie: Maraschia Liberti.

“Als kind wist ik al dat ik bij KLM wilde werken”

Als lid van het pr-team ontmoet en vergezelt Helga Wiegant (60) een breed scala aan mensen, onder wie leden van de koninklijke familie, beroemdheden en KLM-klanten.

Tien jaar

“Zo oud was ik toen ik voor een schoolproject een beroep moest kiezen. Ik wist toen al dat ik bij KLM wilde werken. Ik stuurde KLM een brief en kreeg een keurig getypt antwoord van personeelszaken terug. Die brief heb ik nog steeds.”

Mensenkennis

“Contact maken met mensen, belangstelling tonen en nieuwsgierig zijn. Dat is wat ik goed kan. Ik haal graag het beste in mensen naar

boven. Een moeilijke situatie respectvol gladstrijken, dat is de kunst.”

Achter de schermen

“Mijn favoriete bedrijfs-onderdeel is Engineering & Maintenance. Ik begeleid rondleidingen, loop soms onder een Boeing 787 door, of kijk er in het hart van een motor. Er zit daar zo veel *knowhow* en liefde voor het vak.”

Favoriete vakantiebestemming

“Ik vroeg mijn dochters ooit: willen jullie vakantie vieren in Singapore of op Vlieland? Het werd Vlieland. Het is het tweede huis voor ons gezin.”

Vuistregel

“Mijn belangrijkste thema in het leven is echtheid. Ik vind het fijn als de contacten die ik heb oprecht zijn, dat er een connectie ontstaat. Ik benader anderen altijd als gelijke, of het nu onze eigen CEO is of iemand uit een andere laag van het bedrijf.”

Televisiedebuut

“De dag voor de speciale benefietuitzending voor de Filipijnen, in 2013, werd mij gevraagd of ik namens KLM een Boeing 747 wilde ‘aanbieden’ voor het transport van hulpgoederen. Dat was live op televisie. Ik moet eerlijk bekennen: toen was ik wel zenuwachtig, hoor! Nu is het een van de dierbaarste herinneringen uit mijn carrière. Net als de aankomst van de twee reuzenpanda's Xing Ya en Wu Wen in 2017. Mediamensen van over de hele wereld stonden de dieren op te wachten. Er was zo veel pers, dat is echt uitzonderlijk.”

Glimlach

“Ik heb de leukste baan van de wereld. Ik zou ook wel willen dat er vrede op aarde zou zijn, maar daar heb ik geen invloed op. Wat ik wel kan doen? Open en aardig zijn tegen anderen en op die manier de wereld een stukje mooier maken. Het begint toch allemaal met die ene glimlach.”

IJSKOUD HET LEKKERST

Deze maanden zijn bij uitstek geschikt om een feestelijke fles te ontkurken. Moët & Chandon Ice Impérial heeft een frisse, fruitachtige smaak en is de enige champagne die gemaakt is om te drinken met ijs.

Miles-aanbieding
Nu 28,5% korting
15.768 miles*
i.p.v. van 22.076 Miles

*Deze aanbieding is geldig t/m zondag 5 januari 2020.
Bestel dit product op store.flyingblue.com.
Moët & Chandon is al verkrijgbaar vanaf 14,481 Miles met kortingen die oplopen tot 30%.

Beeld: Dennis Koval

Samengesteld voor Flying Dutchman-lezers

DREAM TRIPS

Deze aanbiedingen zijn speciaal voor lezers van Flying Dutchman samengesteld door verschillende reisaanbieders. Elke reis heeft een KLM-vlucht als startpunt van gegarandeerd onvergetelijke droomreizen.

70
ONVERGETELIJK ZUID-AFRIKA

72
CRUIS IN DE CARIBBEAN

74
EILANDHOPPEN OP HAWAII

75
FAMILIEREIS NAAR COSTA RICA

76
PRACHTIG PELOPONNESOS

78
EXPEDITIE POOLCIRKEL

80
KLEURRIJK COLOMBIA

82
ROADTRIP DOOR MALEISIË

Meer weten?

Zo vraagt u vrijblijvend informatie aan over een of meerdere van deze reisaanbiedingen:

- Vul de antwoordkaart in (achter in dit magazine).
- Of ga naar klm.com/dreamtrips en vul het contactformulier in.

Binnen 14 dagen ontvangt u een reactie.

ONVERGETELIJK ZUID-AFRIKA

Het wordt door liefhebbers vaak het mooiste land ter wereld genoemd: Zuid-Afrika. Tijdens deze rondreis door de twee indrukwekkendste gebieden ontdekt u waarom.

De reis begint in Kaapstad, een sympathieke wereldstad met aangename straten, winkels en eettentjes. De steile Tafelberg geeft de stad een bijzonder en uniek karakter. Vanuit het Victoria & Alfred Waterfront vertrekken bootjes naar Robbeneiland, de beroemde gevangenis waar Nelson Mandela twintig jaar heeft vastgezeten. Met een beetje geluk ziet u tijdens de excursie naar Kaap de Goede Hoop walvissen zwemmen voor de kust, terwijl liefhebbers van geschiedenis zich tegoed kunnen doen aan de oude koloniale architectuur.

Vruchtbaar wijnlandschap

De reis gaat verder door het adembenemende Kaapse landschap waar u het plaatsje Stellenbosch, bekend van de statige boerderijen en glooiende wijnvelden, bezoekt. De stad is in 1679 gesticht door Simon van der Stel en de vele witte Kaap-Hollandse huizen herinneren nog aan die Hollandse geschiedenis. De lokale wijnboeren laten u hier graag zien hoe de wijnen geproduceerd worden en uiteraard kunt u een

Bergen en wijnvelden bij Stellenbosch.

glaasje proeven. Onderweg naar de stad Oudtshoorn verandert het vruchtbare landschap van de Kaapprovincie in de droogte van de Kleine Karoo-woestijn, waar regelmatig struisvogels worden gespot. Onderweg naar de kust steekt u meerdere mooie bergpassen over.

Ruige kustlijn met witte stranden

De kustlijn bij Plettenberg Bay en het nationaal park Tsitsikamma is met zijn ruige bergen, witte stranden en helderblauwe zee een onvergetelijk gezicht. U kunt hier een wandeling langs de zee maken door de duinen en de schitterende klippen. Vanuit Port Elizabeth vliegt u vervolgens naar Johannesburg. In het vermaarde nationaal park Kruger gaat u op zoek naar de big five. De weg van nationaal park Kruger naar Johannesburg staat op menig bucketlist. En terecht. De route over de Panorama-route, langs *Gods Window* en de wonderen van Blyde River Canyon zijn spectaculair. U sluit de reis af in de hoofdstad Pretoria. U bent vrij om Soweto, oftewel South Western Townships, in Johannesburg te bezoeken. Dit grootste, beruchtste en befaamde township van Zuid-Afrika was de thuishaven van Nelson Mandela, Desmond Tutu en de jonge, vlijmscherpe komiek Trevor Noah.

Meer informatie? Kruis op de antwoordkaart (achterin) hokje 1 aan of ga naar klm.com/dreamtrips

Milwane Cultural Village

REISAANBIEDING 15-daagse rondreis Zuid-Afrika vanaf € 1.995 p.p.

Inclusief

- Rechtstreekse vlucht met KLM.
- Binnenlandse vlucht Port Elizabeth – Johannesburg.
- Nederlands-/Afrikaanssprekende reisbegeleiding.
- Vervoer per comfortabele touringcar.
- Hotel-/chaletovernachtingen.
- Excursies Kaap de Goede Hoop

via Chapman's Peak Drive & Stellenbosch.

- Bezoek nationaal park Tsitsikamma en nationaal park Addo Elephant.
- Excursie Cangogrotten en struisvogelfarm.
- Bezoek Panoramaroute en Blyde River Canyon.
- Gamedrive in Manyeleti Game

Reserve, onderdeel van het Greater Kruger National Park.

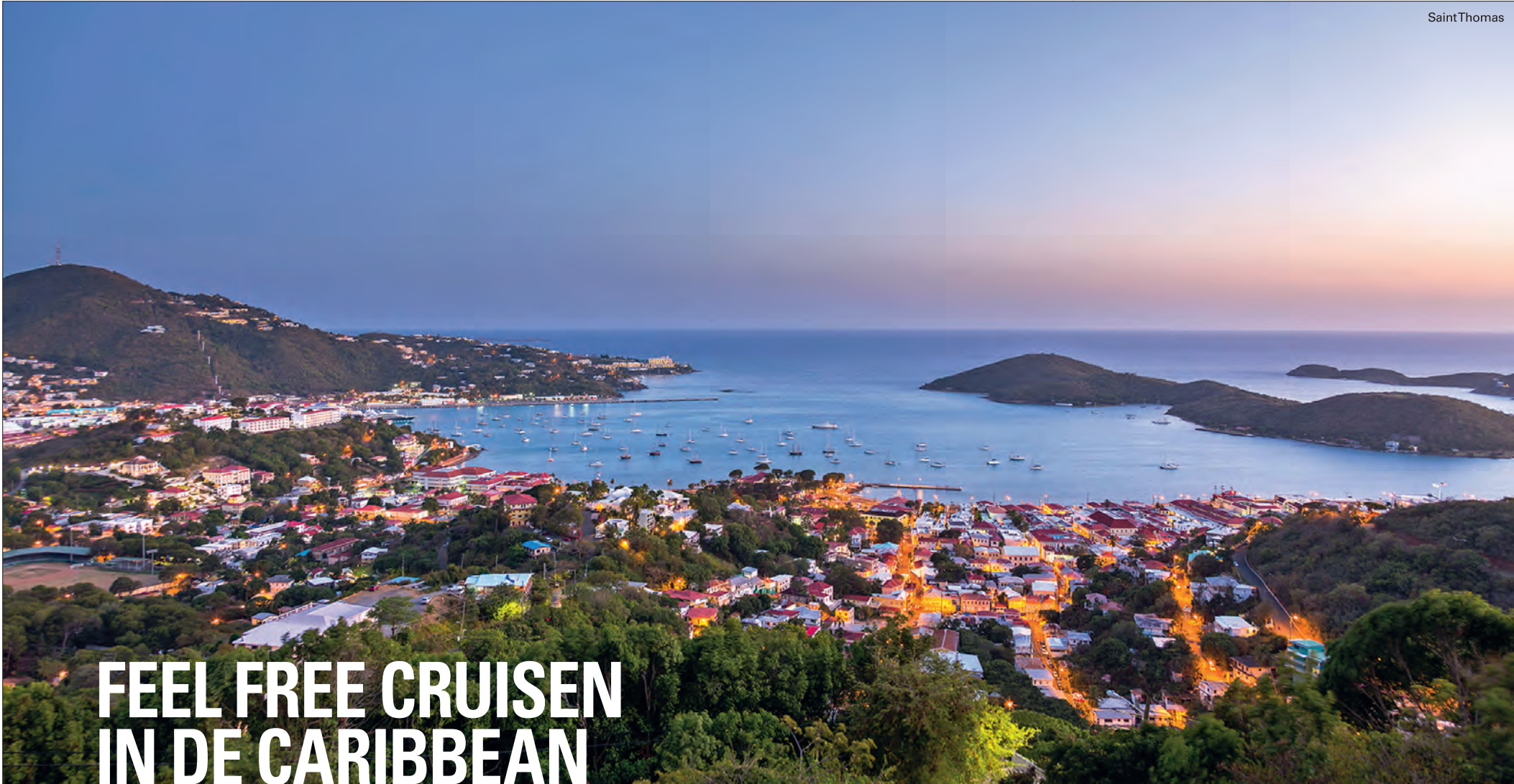
Hoogtepunten

- De tuinroute.
- Gamedrive in Krugerpark.
- Excursie naar Kaap de Goede Hoop.
- De Panoramaroute.
- Extra vrije dag in Kaapstad.

Meer informatie

Djoser
Breestraat 125
2311 CM Leiden
Tel. 071 512 64 00
info@djoser.nl
djoser.nl

SaintThomas

FEEL FREE CRUISEN IN DE CARIBBEAN

Op de Norwegian Pearl verkent u met ‘freestyle cruising’ de meest tropische bestemmingen in de Caribbean. Gegarandeerd een unieke cruise-ervaring.

Feel Free Cruisen betekent alle vrijheid, prijswinnend entertainment en one-of-a-kind ervaringen aan boord, terwijl u onderweg de parels van de Caribbean aandoet.

Bruisend Oranjestad

Witte zandstranden in combinatie met blauwe zeeën maken Aruba tot een paradijselijke bestemming. Het bruisende Oranjestad staat vol met kleurige koloniaal Nederlandse gebouwen. Een aantal kleine musea vertelt u alles over de lokale geschiedenis.

Kleurrijk Willemstad

Hier krijgt u het idee dat u terug de tijd in bent gereisd naar oud-Amsterdam. Ook is er veel kleurrijke Nederlandse architec-

tuur. Geniet van het uitstekende winkelcentrum of van een Curaçaose likeur op een 17-eeuwse veranda.

Avontuurlijk Castries

Met bloeiende koraalriffen en regenwoudgebieden is Saint Lucia de ultieme bestemming voor buitenliefhebbers. In Sulphur Springs heeft u de mogelijkheid ’s werelds enige drive-in vulkanische krater te bezoeken. Daarnaast zijn ook de Diamond Botanical Gardens & Falls een echt hoogtepunt.

Brits Bridgetown

Bridgetown is de hoofdstad van Barbados, het meest Britse eiland in de Caribbean, waar het op twee na oudste parlement te vinden is. Wandel over de

uitnodigende stranden van Carlisle Bay, ga naar een rumfabriek of bezoek het historische Garrison-gebied.

Indrukwekkend Basseterre

Dit is de hoofdstad van Saint Kitts, een eiland met een verrassend landschap dat omgeven is door gouden zandstranden en plantages van toen het eiland bedekt was met suikerriet. U heeft hier de mogelijkheid een trein- en een catamarantour over het volledige eiland te maken, zodat u niks hoeft te missen.

Levendig Saint Thomas

Een van de meest adembenemende havens ter wereld. Ooit thuisbasis van piraten, maar nu kunnen bezoekers hier schatten van een ander soort vinden.

Namelijk de overvloed aan prachtige stranden en belastingvrije winkels.

Norwegian Pearl

Wat u ook kiest, de Norwegian Pearl verbaast u gegarandeerd. Het schip is o.a. met haar Broadwayshows beoordeeld met ‘Best Entertainment’. Van artiesten van wereldklasse en de nieuwste accommodaties tot ultieme privacy in The Haven. De meer dan twintig eetgelegenheden laten u zien hoe fantastisch ‘Freestyle Cruising’ is.

Meer informatie? Kruis op de antwoordkaart (achterin) hokje 2 aan of ga naar klm.com/dreamtrips

REISAANBIEDING

**13-daagse
cruise door
de Caribbean
vanaf
€ 1.949 p.p.**

Deze cruise langs de meest tropische bestemmingen in de Caribbean vertrekt op 11 mei 2020.

Upgrade uw cruise met een drankenpakket, specialiteitenrestaurants, excursietegoed, wifi of meer voor maar € 99 p.p.!

Route

- Miami.
- Oranjestad (Aruba).
- Willemstad (Curaçao).
- Castries (Saint Lucia).
- Bridgetown (Barbados).
- Basseterre (Saint Kitts).
- Saint Thomas (Amerikaanse Maagdeneilanden).
- New York.

Inclusief

- 13-daagse cruise inclusief havengelden en maaltijden.
- Koffie, thee, water en vaak ice tea in de restaurants.
- Uitgebreid entertainment en vele activiteiten.
- Retourvlucht met KLM.
- Hotelovernachting.
- Transfers.

Meer informatie

CruiseTravel
Hardervijkerweg 141
3852 AB Ermelo
Tel. 0341 20 17 23
info@cruisetravel.nl
cruisetravel.nl/ncl-car

Miami

Saint Kitts

Oranjestad, Aruba

Trunk Bay

REISAANBIEDING

21-daagse Hawaii Leilani reis vanaf €2.899 p.p.

De Leilani reis combineert de vier bekendste eilanden; Oahu, Maui, Kauai en Big Island Hawaii met elkaar.

Inclusief
Internationale vluchten met KLM, binnenlandse vluchten met Hawaiian Airlines, luchthavenbelastingen, huurauto op de buiteneilanden, 3 hotelovernachtingen op Oahu, 5 hotelovernachtingen op de buiteneilanden.

Exclusief
Persoonlijke uitgaven, maaltijden, excursies, benzine, resort fee en/of parking fee, incheck baggage bij Hawaiian Airlines, reis-, annulerings- of omboekverzekering.

- Hoogtepunten**
- Bekende Waikiki Beach.
 - Bijzondere autorit naar het kleine stadje Hana.
 - Ontdek oude vulkanische kraters in het Haleakala National Park.
 - Stomende kraters in het Hawaii Volcanoes National Park.
 - De spectaculaire Na’ Pali Coast op Kauai.

Wie zijn wij
Pacific Island Travel is al meer dan 25 jaar dé specialist in op maat gemaakte reizen naar Australië, Nieuw-Zeeland, de eilanden van de Stille Zuidzee en Hawaii.

Meer informatie
Pacific Island Travel
Simon Carmiggeltstraat 10
1011 DJ Amsterdam
Tel: 020 205 10 69
droomreis@pacificislandtravel.nl
pacificislandtravel.nl

De zes grote eilanden van Hawaii hebben ieder hun eigen charme, geschiedenis en unieke karakter. Eilandhoppfen is daarom de ideale manier om fascinerend Hawaii te ontdekken.

Gaat u voor het eerst op vakantie naar Hawaii, dan is een verblijf op Oahu, het hoofdeiland van Hawaii, een goede kennismaking met de eilandengroep. U kunt er heerlijk eten in een van de talloze restaurants, uitgebreid winkelen en volop genieten van het uitgaansleven in de bruisende stad Honolulu. Voor rust en ontspanning kunt u overdag lekker relaxen op het mooie strand Waikiki Beach.

Actieve vulkaan
Heeft u behoefte aan rust en ruimte? Dan biedt de prachtige natuur en het gevarieerde landschap op het eiland Kauai uitkomst. Ontdek de wonderen van de spectaculaire Na’ Pali Coast, bezoek de indrukwekkende Waimea Canyon of maak een boottocht op de Wailuarivier. Het eiland Hawaii, ook wel The Big Island genoemd, staat bekend om het spectaculaire Volcanoes National Park. De actieve vulkaan is een bezienswaardigheid die u zeker niet mag missen tijdens uw verblijf op dit eiland. En of u nu houdt van snorkelen, kayakken of een sportief potje golfen, The Big island is dé plek om vele onvergetelijke momenten te beleven.

Bewonder de onderwaterwereld
Op Maui kunt u genieten van het mooie onderwaterlandschap en de vele prachtige stranden, zoals Wailea en Makena. Maak een autorit naar het kleine

stadje Hana, met veel mooie tussenstops langs de kust en bezoek onder meer de bijzondere Wailua Falls. De Haleakala-vulkaan bewonderen tijdens de zonsopgang op Maui is een hoogtepunt dat u niet snel zult vergeten

Meer informatie? Kruis op de antwoordkaart (achterin) hokje 3 aan of ga naar klm.com/dreamtrips

OP FAMILIEAVONTUUR IN COSTA RICA

Costa Rica is een ideale bestemming voor een vakantie met uw gezin. Méér natuur, cultuur en vooral avontuur kunt u zich bijna niet wensen.

In Costa Rica zijn de hotels uitstekend en kindvriendelijk, het eten is heerlijk, de mensen zijn gastvrij en bijna overal wordt Engels gesproken. Er wordt tijdens de trip rekening gehouden met de specifieke reiswensen per gezin. Zo maakt u er een geweldige vakantie van.

Tortuguero
Dit bijzondere mangrovegebied is een van de hoogtepunten van Costa Rica. Samen met de kinderen maakt u boottochtjes door de jungle en heeft u kans om schildpadden op het strand te zien. Een onvergetelijke ervaring!

Regenwoud en vulkanen
Ook in Sarapiquí, Arenal en Monteverde is er voor jong en oud meer dan genoeg te beleven. Wat dacht u van vulkanen beklimmen, watervallen bezoeken, samen met de kinderen apen, luiaards en merkwaaide vogels spotten of slingeren door de boomtoppen van het regenwoud?

Exotische stranden
U bezoekt zowel de Caribische als de Pacifische kust. In Puerto Viejo de Limón waant u zich in een paradijs; overhangende palmbomen, aapjes in de tuin van het kindvriendelijke hotel met zwembad en genoeg verlaten strandjes om te ontdekken. Ook Playa Potrero is een fijne

plek om te relaxen en samen te genieten van zon, zee, strand en tal van leuke activiteiten voor de kinderen. De perfecte plek om dit familieavontuur af te sluiten.

Meer informatie? Kruis op de antwoordkaart (achterin) hokje 4 aan of ga naar klm.com/dreamtrips

REISAANBIEDING 18-daagse familierondreis Costa Rica vanaf €2.675 p.p.

- Hoogtepunten**
- Schildpadden en boottochtjes in Tortuguero.
 - Apen, luiaards en merkwaaide vogels spotten.
 - Vulkanen beklimmen.
 - Canopytour door de boomtoppen.
 - Wildwaterraften.
 - Exotische stranden.
- Inclusief**
- Retourvlucht met KLM.
 - Privé-transfers en binnenlandse vluchten.
 - 4x4-huurauto incl. verzekeringen.
 - Overnachtingen in familiekamers in hotels met zwembad.
 - Tortuguero-arrangement met activiteiten.
 - Verrassing voor de kinderen!

Over Travelnauts
Travelnauts is dé expert in verre gezinsreizen en verzorgt al jaren onvergetelijke vakanties voor gezinnen met kinderen. Onze reizen worden in overleg met u op maat gemaakt. Ons uitgangspunt is: u gunt uw kind toch de wereld?

Meer informatie
Travelnauts
Weerdestein 117B
1083 GH Amsterdam
Tel. 020 528 93 33
travelnauts.nl
info@travelnauts.nl

Mani in Peloponnesos

PRACHTIG PELOPONNESOS

Het is een van de plekken in Europa die u, óók volgens Lonely Planet, gezien moet hebben: Peloponnesos. Proef er van de Griekse geschiedenis, ongerepte natuur, stranden en het zalige eten.

Op zo’n drie uur vliegen van Nederland ligt een van de mooiste, meest veelzijdige schiereilanden ter wereld. Peloponnesos is één groot openlucht-museum – ‘ingesloten’ door de bruisende metropool Athene en de azuurblauwe zee met de meest heerlijke stranden.

Bruisende start in Athene

Een bezoek aan de grande dame van Griekenland is de gedroomde start van deze reis. Oude tradities en de laatste trends smelten hier naadloos samen. Zo ontstaat een unieke sfeer. Wat u niet mag missen? De Akropolis in de avonduren, de oudste wijk Plaka, het chique Kolonaki en het hippe stadsstrand Glyfada. Sfeervol overnachten in hartje Athene kan in New Hotel of Hotel Pallas Athena.

Charmant Nafplion

De reis voert, via het indrukwekkende Kanaal van Korinthe, naar het charmante Nafplion. Deze stad is gelegen aan een Venetiaans verdedigingsfort. Dé ideale uitvalsbasis voor het ontdekken van de steden Epidaurus en Mycene, maar flaneren en genieten op een terrasje in Nafplion is minstens zo fijn. In het elegante neoklassieke Hotel Ippoliti ontbreekt het u nergens aan.

Indrukwekkende bergtoppen van Taigetos

Op weg naar Mystras komen de vaak – zelfs als het buiten heerlijk warm is – nog besneeuwde bergtoppen van het Taigetosgebergte steeds dichterbij. Deze werelderfgoedplaats herbergt een op de

rots gebouwde laat-Byzantijnse stad. Na afloop geniet u in het bijzondere, kleinschalige Hotel Mazaraki in Mystras van een glas wijn bij het buitenhaard-vuur mét uitzicht op het moderne Sparta.

Rust en ruimte op Mani

Door naar het ruige schiereiland Mani met zijn authentieke bergdorpjes, de Diros-grotten en overheerlijk eten. In het voorjaar bloeien de kleurrijke planten brem en mimosa hier volop. Het elegante Hotel Porto Vitilo, direct aan zee, is een pareltje om in te verblijven.

Afsluiten aan de heerlijke westkust

Tot slot is het tijd om te pleisteren in de omgeving van het schilderachtige Koroni. Gelegen op het meest westelijke

landpunt van de Peloponnesos, vindt u hier prachtige zandstranden. Golf liefhebbers kunnen een balletje slaan op de internationaal vermaarde courses van Costa Navarino. Overnachten in Hotel Camvillia of het Westin Resort is de kroon op deze reis: verwacht er Griekse gastvrijheid ten top in een luxe, ontspannen sfeer.

Bij het opstijgen van het vliegtuig vanaf Athene of Kalamata, waar u uw huurauto achterlaat, kunt u nog een laatste blik werpen én zelf oordelen of Lonely Planet het bij het rechte eind heeft ...

Meer informatie? Kruis op de antwoordkaart (achterin) hokje 5 aan of ga naar klm.com/dreamtrips

REISAANBIEDING 10-daagse rondreis door Peloponnesos vanaf € 1.349 p.p.

De reis in het kort

Dag 1: Vliegreis Amsterdam – Athene.
Dag 1-3: Athene – Hotel Pallas Athena.
Dag 3-5: Nafplion – Hotel Ippoliti.
Dag 5-6: Mystras – Hotel Mazaraki.
Dag 6-8: Areopolis – Hotel Porto Vitilo.
Dag 8-10: Koroni – Hotel Camvillia.
Dag 10: Vliegreis Athene – Amsterdam.

Speciale aanbieding

Indien u de reis boekt vóór 31 januari 2020 ontvangt u een extra vroegboekorting van 10%.

Wilt u uw eigen invulling geven aan deze reis? Vertel ons uw wensen: wij verzorgen graag een rondreis op maat voor u.

Inbegrepen in de prijs

Retourvliegreis met KLM (incl. 10 kg handbagage), verblijf in de genoemde accommodaties (tweepersoonskamer o.b.v. logies & ontbijt), huurauto categorie C (type Volkswagen Polo), uitgebreide routebeschrijving, lokale informatie en taalgids *Wat & Hoe Grieks* – leuk voor onderweg!

Niet inbegrepen in de prijs

Calamiteitenfonds € 2,50, reserveringskosten € 35, afkoop eigen risico huurauto € 6,25 per dag, ruimbagage vliegreis.

Meer informatie

Polyplan Reizen
Aalsmeerderdijk 66
1438 AT Oude Meer/Schiphol-Rijk
Tel. 020 657 56 57
info@polyplan.nl
polyplan.nl

polyplanreizen
Het andere Griekenland

Boetiekhotel Camvillia

EXPEDITIECRUISE: KRUIS DE POOLCIRKEL

Stap aan boord van deze twaalf dagen durende expeditiecrui- se langs ongerepte, afgelegen eilanden. U reist samen met een expert en fotograaf van National Geographic van Schotland naar Spitsbergen.

Zeevogels en fjorden

Het luxeschip Le Boréal brengt u over de Noorse Zee en de Groenlandzee van Glasgow naar Longyearbyen. Als eerste doet u de Hebriden en de Orkney-eilan- den aan, twee eilandengroepen in het noorden van het Verenigd Koninkrijk en het domein van ontelbare zeevogels. Vervolgens zet u koers richting IJsland. Tijdens de oversteek kunt u in het theater van het schip exclusieve lezingen bijwonen van de expeditieleider en experts van National Geographic. Eenmaal aangekomen verkent u de adembenemende fjorden langs de oostkust van dit ontzagwekkende land, waar u onder meer watervallen, met sneeuw bedekte bergen en dorpjes met kleurrijke huizen kunt bewonderen.

Ongerept natuurschoon

Na het passeren van de noordpoolcirkel komt u aan bij het vulkanische eiland Jan Mayen. In 2010 werd Jan Mayen uitgeroepen tot natuurreservaat, om het ongerepte natuurschoon van dit Arctische eiland en de zeedieren die in de omgeving leven te beschermen. Met wat geluk kunt u vandaag enkele van deze unieke diersoorten spotten, zoals de zeevogels die op het eiland broeden.

Op expeditie

Vanuit hier reist u verder naar Spitsber- gen en maakt u kennis met Hornsund, met zijn indrukwekkende gletsjers een van de mooiste fjorden van de archipel, en Bellsund met zijn onweerstaanbaar weelderige valleien. U gaat mee op

expeditie met Zodiac-tenders die u aan land brengen. Deze expeditie-activi- teiten worden op de dag zelf vastgesteld door de kapitein en expeditieleider op basis van het weer (en de ijscondities). Tijdens de excursies ziet u gletsjers, imposante fjorden, spitse bergtoppen, vulkanische stranden, en betoverende baaien van dichtbij. Dit wordt het avontuur van uw leven!

Steun de planeet

Wie reist met National Geographic Expeditions helpt het werk van onze wetenschappers, ontdekkers en voorlichters over de hele wereld. Ieder jaar dragen we een deel van onze opbrengsten af aan de National Geographic Society, waarmee we meer kansen bieden om te werken aan een planeet in evenwicht. Lees meer op natgeo.com/giveback.

Meer informatie? Kruis op de antwoordkaart (achterin) hokje 6 aan of ga naar klm.com/dreamtrips

Papegaaiduikers

Le Boréal

Uw cabine aan boord

REISAANBIEDING 12-daagse expeditiecrui- se vanaf €7.795 p.p.

Deze reis vertrekt op 16 juni 2020.

Speciale aanbieding

Boek vóór 31 januari 2020 en profi- teer van een gratis spabehandeling

Inclusief

- Retourvlucht Amsterdam – Glasgow en Londen – Amsterdam met KLM.
- 12-daagse National Geographic Expeditions-cruise met Ponant aan boord van Le Boréal op basis van

een Prestige Stateroom Deck 5 (lu- xe buitencabine met privébalcon).

- Volledig inclusieve 5* luxe- expeditiecrui- se: o.a. inbegrepen: maaltijden, dranken, excursies en lezingen.
- Chartervlucht van Longyearbyen naar Londen inclusief transfer.
- Welkomstgeschenk bij boeking.

Exclusief

- Optioneel programma vooraf-

gaand of na afloop van de cruise.

- Fooien en andere persoonlijke uitgaven.
- Bijdrage calamiteitenfonds (€ 2,50 per boeking).

Over Avila Reizen

Avila Reizen is officieel agent van National Geographic Expeditions voor Nederland en België. Neem deel aan de meest bijzondere en verrijkende expeditiereizen, compleet

met de service en zekerheden die u van ons mag verwachten. Bekijk voor meer expeditiecrui- ses en bijzondere reizen met National Geographic onze website: opreismetnatgeo.nl

KLEURRIJK COLOMBIA

Colombia heeft alle ingrediënten in huis voor een rondreis om nooit meer te vergeten: de Andes met haar besneeuwde bergtoppen, dichtbeboste jungle en verlaten stranden aan de Caribische én Pacifische kust.

Maar ook de groene valleien met koffieplantages, kleurrijke culturen, schilderachtige dorpjes waar de tijd lijkt te hebben stilgestaan en de zinderende metropolen waar heden en verleden op een interessante manier met elkaar verweven zijn, maken Colombia tot een échte wereldbestemming.

Colombia met een huurauto

Stap in een huurauto en leer Colombia op eigen gelegenheid en op een ultieme manier kennen. U heeft de mogelijkheid om te stoppen waar u wilt en u komt op plekken waar u anders het bestaan niet van zou kennen.

Romantisch verleden

Vanuit Bogotá rijdt u over de Sabana de Bogotá naar de Caribische kust. Onderweg overnacht u op een *estancia* omgeven door natuur en doet u de koloniale plaatsjes Villa de Leyva en Barichara aan. Hoewel beide plekken als de mooiste van Colombia worden gezien, zijn ze nog niet door de toeristenmassa ontdekt. Het is een romantische reis terug in de tijd waar het gefluit van de vogels het ritme van de dag lijkt te bepalen.

Regenwoud ontmoet de zee

Hoe dichterbij de kust komt, hoe meer het berglandschap plaatsmaakt voor het

groene regenwoud dat zich op zijn beurt weer in de azuurblauwe Caribische Zee lijkt te storten. Bezoek Santa Marta, de oudste stad van Colombia die ook wel ‘de poort naar de Nieuwe Wereld’ wordt genoemd. Ga op pad in het Tayrona National Park, het leefgebied van vogels, zoogdieren en reptielen. De vele baaien, stranden, groene mangroven en weelderige vegetatie geven u zonder twijfel het ultieme vakantiegevoel.

Koloniale hart

Sluit uw reis af in de parel van de Caribische kust: Cartagena de Indias, een van de mooiste steden van

Zuid-Amerika. Het koloniale hart van de stad, met zijn indrukwekkende stadswal is door de jaren heen perfect bewaard gebleven. Slenter door het prachtige centrum, dineer bij een goed restaurant aan een van de vele mooie pleinen, bekijk de zonsondergang vanaf de stadswal en overnacht in de bruisende wijk Getsemani.

Meer informatie? Kruis op de antwoordkaart (achterin) hokje 7 aan of ga naar klm.com/dreamtrips

REISAANBIEDING

22-daagse rondreis door Colombia vanaf €3.600 p.p.

Wilt u ook kennismaken met Colombia van de Andes naar de Caribische kust? Sapa Pana Travel heeft een 22-daagse rondreis door Colombia met huurauto voor u samengesteld. Kijk voor meer informatie op sapapanatravel.nl/klm-colombia.

Hoogtepunten

- Fietsen in Bogotá met Engels-sprekende gids.
- 16 dagen huurauto.
- Bezoek aan Villa de Leyva.
- Bezoek aan Barichara.
- Overnachting bij Tayrona National Park.
- Bezoek aan Cartagena.

Reissom

Deze rondreis is te boeken vanaf € 3.600 p.p. (bij 2 personen) exclusief de vluchten met KLM: Amsterdam – Bogotá / Cartagena – Amsterdam.

Over Sapa Pana Travel

Meer dan 15 jaar zijn wij 100% Latijns-Amerikakenner, gespecialiseerd in op maat gemaakte rondreizen. Met onze specialistische kennis en een professioneel netwerk ter plaatse streven wij naar onvergetelijke reiservaringen voor de echte reisliefebbers.

Meer weten?

Neem gerust contact op met een van onze specialisten.

Sapa Pana Travel
Capucijnenpoort 6
5211 EC 's-Hertogenbosch
Tel. 073 610 62 04
sapapanatravel.nl/klm-colombia

Sapa Pana Travel
100% Latijns-Amerika

Kuala Lumpur

George Town

ONTDEK VEELZIJDIG MALEISIË

Deze reis door Maleisië is een geweldige ervaring voor wie met een huurauto de cultuur en natuur van Zuidoost-Azië wil ontdekken.

Van het bruisende Kuala Lumpur tot adembenemende natuurwandelingen in de jungle en pure ontspanning op witte zandstranden: Maleisië heeft het allemaal.

Smeltkroes van culturen

Maleisië is van oudsher een smeltkroes van culturen. Dat is niet alleen te merken in de bouwstijlen en de leefwijze van de Maleisiërs, maar ook in het eten. De hoofdstad Kuala Lumpur kent een overvloed aan flitsende wolkenkrabbers, maar juist ook de minder glimmende steden George Town en Malacca zijn een bezoek meer dan waard. Slenter hier bijvoorbeeld door de Chinese volkswijken of ontdek de het VOC-verleden.

Groen, groener, groenst

Terwijl de apen hoog boven uw hoofd door het Taman Negara National Park slingeren, ontdekt u de totale ongereptheid van dit oudste regenwoud ter wereld. Onder begeleiding van prachtige junglegeluiden wordt u met een bootje naar het hart van het oerwoud gebracht, waar u zult overnachten. Een aantal dagen later rijdt u over kronkelende wegen met aan beide kanten glooiende theeplantages door het groene landschap van de Cameron Highlands. Dit hoogvlaktegebied kent een werkelijk schilderachtig uitzicht. De bergdorpjes maar ook het mysterieuze Mossy Forest vormen een geweldig toneel voor natuurwandelingen.

Parelwitte stranden

U sluit uw reis af aan de westkust van Maleisië. Zo kunt u tijdens de laatste dagen van uw reis genieten aan de parelwitte stranden van het schiereiland Penang of de bountyeilanden van Langkawi.

Meer informatie? Kruis op de **antwoordkaart** (achterin) hokje 8 aan of ga naar **klm.com/dreamtrips**

REISAANBIEDING 15-daagse Fly & Drive Maleisië vanaf € 1.999 p.p.

Voor Flying Dutchman stelde Destinations Travel deze bijzondere reis door West-Maleisië samen.

Hoogtepunten

- Ontdek het moderne Kuala Lumpur.
- Duik in de historie van Malacca.
- Vaar door de oudste jungle ter wereld.
- Wandel tussen groene theeplantages.

- Geniet van bruisende culturen op Penang.
- Ontspan aan parelwitte stranden.

Reissom

Deze rondreis is inclusief vluchten. U verblijft in centraal gelegen hotels en reist met een comfort-class huurauto.

Over Destinations.nl

Destinations Travel is een maat-

werk-specialist voor individuele reizen. Het bedrijf is ontstaan als onderdeel van het familiebedrijf Zonvaart Reizen met elf vestigingen in Noord-Holland en onlangs onderdeel geworden van de toonaangevende D-rt Groep. Onze ca. 80 reisspecialisten maken minimaal eens per jaar een verkenningreis. Zo is er voor elke bestemming een specialist in huis. Wij stellen reizen altijd geheel naar uw wens samen.

Contactgegevens

Destinations Travel
Middenwaard 16
1703 SE Heerhugowaard
Tel. 088 066 08 88
info@destinations.nl
destinations.nl

ROB PEETOOM

EST. 1969

IT AINT MUCH... IF IT AINT DUTCH!

New Yorkers can finally access Rob Peetoom, known for providing quality services, experienced stylists and sensational locations. A city that celebrates individuality will certainly embrace Rob's philosophy that your hair should suit your unique personality and lifestyle. Led by the next generation of Peetooms, Robs daughters Savana and Rochelle, and Dutch Master Stylists Sergio, Linda and Nick who have a collective 45 years of experience with Rob in the Netherlands and Bali.

CLEAN & NATURAL

Rob Peetoom carefully chose to partner with the sustainable haircare brand Davines in New York given the brand's inspired purpose: 'To be the best for the world, creators of good life for all, through beauty, ethics and sustainability'. This haircare brand fits perfectly with our natural make-up line, ILIA from California.

BIOLOGIQUE RECHERCHE

To bring out your inner beauty the estheticians at Rob Peetoom Williamsburg work with the exclusive and effective skincare treatments of Biologique Recherche. The French luxury products have a reputation for astonishing effectiveness based on a clinical and personalized approach using intentionally pure, raw active ingredients.

BEAUTY DESTINATION

Situated in the bustling Williamsburg neighborhood, this state-of-the-art beauty destination of over 4,000 sqft, features 23 styling chairs, private beauty booths designated for brow treatments and facials; an academy for education; a photo studio and a hotel-like lounge.

LOCATION

101 North 10th Street
Williamsburg, Brooklyn, New York
williamsburg@robpeetoom.com
+1.929.343.5506

OPEN 7 DAYS A WEEK
FOLLOW US @ROBPEETOOMNYC

PATEK PHILIPPE
GENEVE

BEGIN YOUR OWN TRADITION

YOU NEVER ACTUALLY OWN A PATEK PHILIPPE.

YOU MERELY LOOK AFTER IT FOR THE NEXT GENERATION.

ANNUAL CALENDAR CHRONOGRAPH REF. 5905R

Schaap en Citroen

Amsterdam, P.C. Hoofstraat 40
schaapcitroen.nl

Leon Martens

Maastricht, Stationsstraat 39-41
leonmartens.com

Schaap en Citroen

Rotterdam, Kruiskade 98
schaapcitroen.nl

Steltman Watches

Den Haag, Plaats 16
steltman.nl